

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

На тему «УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ
ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ»

Виконала студентка 2 курсу, групи ОАПм-81а.ан

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування
(Облік, аудит і оподаткування в міжнародному
бізнесі)»

Лугова Дарія Андріївна

Керівник: к.е.н., Височина А.В.

Суми-2020 рік

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи на тему
«УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ
ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ЗАКОРДОННОГО
ДОСВІДУ»
студентки Лугової Дарії Андріївни

Сьогодні обсяг туризму дорівнює або навіть перевищує експорт нафти, продуктів харчування чи автомобілебудування та складає близько 10% валового внутрішнього продукту. При цьому частка туристичної галузі у структурі ВВП України за різними оцінками складає від 1% до 5%. Зміни в Податковому кодексі України щодо туристичного збору, з одного боку, збільшили надходження до державного бюджету: у 2019 – 196,2 млн. грн., порівняно з 2018 роком – 90,7 млн. грн. Разом з тим, така реформа йде в розріз з європейськими правилами та викликає багато суперечок. Таким чином, оподаткування має потужний вплив на готельну індустрію та на сферу туризму.

Метою роботи є комплексне дослідження теоретичних та практичних засад оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні та світі, а також реформування вітчизняної практики оподаткування з урахуванням закордонного досвіду.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів щодо оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.

Методологічну основу дослідження становлять спеціальні та загальнонаукові методи, а саме: аналіз і синтез, індукція й дедукція, методи статистичного, кореляційно-регресійного аналізу.

Інформаційну основу дослідження становлять нормативні документи, вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, аналітичні звіти, офіційні статистичні дані Державної служби статистики України та групи Світового Банку.

Основний науковий результат роботи полягає у такому:

- узагальненні практики оподаткування підприємств туристичного сектору в Україні та країнах Європи;
- визначенні потенційно значимих факторів розвитку туристичної сфери на основі систематизації емпіричних результатів, представлених у науковій літературі;
- формалізації релевантних факторів впливу на цільові параметри розвитку туристичної сфери, а також силу і напрямок їх взаємозв'язку на основі використання регресійного аналізу;
- розробці пропозиції щодо удосконалення системи оподаткування підприємств та якості туристичної сфери в Україні з урахуванням передового закордонного досвіду.

Одержані результати можуть бути використані при розробці концепції реформування механізму оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні.

Результати апробації основних положень кваліфікаційної роботи було опубліковано у журналі «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління» (Том 31 (70), N 3, 2020), а також Збірнику наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (16 – 17 квітня 2020 р., м. Дніпро).

Ключові слова: туризм, туристичний бізнес, туристичний збір, податок на додану вартість, податок на прибуток.

Зміст кваліфікаційної випускної роботи викладено на 83 сторінках, зокрема список джерел із 39 найменувань розміщений на 5 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 5 рисунків і 4 додатки розміщених на 28 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2020 рік.

Рік захисту роботи – 2020 рік.

SUMMARY

Luhova D. A. Improvement of taxation of the tourism sphere enterprises in Ukraine based on foreign experience. – Masters-level Qualification Thesis. Sumy State University, Sumy, 2020.

Today, world tourism revenues are equal to or even higher than exports of oil, food, or automotive, and account for about 10% of the gross domestic product in the European Union, and in some more tourism-dependent countries, tax revenues from tourism far exceed this level, which testifies to the importance of this area in ensuring the sustainable development of the national economy. The hotel industry and tourism are important in strengthening competitiveness for many countries around the world. The efficiency of tourism enterprises is influenced by a number of social, economic, and institutional factors, but a special role is played by taxation processes, which determines the relevance of the chosen topic.

The aim of the work is a comprehensive study of the theoretical and practical principles of taxation of tourism enterprises in Ukraine and the world, as well as reforming the domestic practice of taxation, taking into account foreign experience.

The object of research is the process of taxation and development of tourism enterprises in Ukraine and the world.

The subject of the study is a set of theoretical and practical aspects of taxation and development of tourism enterprises in Ukraine and the world.

According to the results of the study, a number of theoretical conclusions and empirical results were obtained, which are characterized by scientific novelty.

Thus, the analysis and systematization of analytical information showed that Ukraine, having a huge potential (convenient geographical location, favorable climate, diverse terrain), lags far behind world leaders, ranking only 20 among the world's countries in terms of total annual income from tourism activities.

According to various estimates, the share of the tourism industry in the structure of Ukraine's GDP varies from 1% to 5%.

In addition, changes to the Tax Code in 2019 concerning the tourist fee changed the fee collection system, which reduced Ukraine's price competitiveness among other countries, but this increased budget revenues by changing the rate and base of the fee collection. That is, the collection base has changed from the cost of living to the minimum wage, and the rate has been divided for foreign tourists – up to 5% of the minimum wage, and for domestic tourists – up to 0.5% of the minimum wage. Excessive taxation of the domestic tourism business reduces the interest of foreign investors and travelers to the Ukrainian tourism.

An analysis of the literature revealed that the collection of a tourist tax in European countries comes from the cost of living, which is fairer for tourists because they bear not only the target taxes but also the burden of indirect taxes. Also, a number of studies have shown that with an increase in the rate of value-added tax and income tax, the number of visitors and the demand for travel further decreases, which proves the idea of introducing benefits and subsidies for the tourism business.

It was realized a regression analysis of the factors influencing the income from the tourism business in the STATA software. The aim was to prove the impact of taxes (value-added tax, corporate income tax, single social contribution, personal income tax) on income from the tourism industry. In this study, net international income from tourism was chosen as the dependent variable, while inflation, GDP per capita, value-added tax, corporate income tax, single social contribution, personal income tax were chosen as independent variables. The study involved countries such as Bulgaria, Austria, Germany, Hungary, Latvia, the Czech Republic, Greece, and Ukraine, and the time horizon was from 2008 to 2019.

The study helped to prove that an increase in income tax, profit, and capital gains (taxinc) in 1% results net tourism revenues increase by USD 2,587 mln US Dollars at the 99% confidence interval; an increase of personal income tax

(taxrate) in 1% results in net revenues from tourism increase by 172 mln US Dollars. This is due to the fact that when increasing the personal income tax, the state budget will be replenished with revenues from jobs created by tourism.

There was also highlighted that an increase in tourist revenues by 1272 mln US Dollars caused by an increase in the value-added tax rate (vat) by 1%. Moreover, an increase in the social contributions rate in 1% help to receive extra 869 mln US Dollars. The practice of European countries is aimed at reducing the tax burden on tourism businesses, which reduces prices for tourists traveling and increases the country's competitiveness. Revenues of states increase due to indirect taxation (value-added tax, excise tax) when tourists buy goods and services.

There is also a relationship between inflation, GDP per capita and revenues from the tourism sector, which allows us to get some conclusions. With an increase in inflation by 1%, interest in the country decreases and incomes decrease. On the contrary, with an increase in GDP, tourists are more interested in traveling to the country, because higher GDP is a sign of a developed country.

Based on the research, improvement methods were proposed, which in our opinion will improve the position of Ukraine in the tourism sector. The proposed methods are aimed at improving the taxation system in Ukraine and the development of the domestic tourism business. It is proposed to change the rate and base of tourist tax collection in accordance with the experience of European countries. It is also important to introduce a number of tax benefits for tourism development in the country.

Keywords: tourism, tourist tax, tourist business, tourism taxation, value-added tax, income tax.

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
д.е.н., професор
_____ Савченко Т.Г.
(підпис)
«__» _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
(спеціальність 071 «Облік і оподаткування (Облік, аудит і оподаткування в
міжнародному бізнесі)»
студенту 2 курсу, групи ОАПм-81а.ан

Лугової Дарії Андріївни

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи «Удосконалення системи оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні з урахуванням закордонного досвіду», затверджена наказом по університету від «25» березня 2020 року №0494-III
2. Термін подання студентом закінченої роботи «15» травня 2019 року
3. Мета кваліфікаційної роботи комплексне дослідження теоретичних та практичних засад оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні та світі, а також реформування вітчизняної практики оподаткування з урахуванням закордонного досвіду.
4. Об'єкт дослідження процес оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.
5. Предмет дослідження сукупність теоретичних та практичних аспектів щодо оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах Державного комерційного підприємства «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ», а також аналітичних матеріалах Державної служби статистики України та групи Світового банку.
7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

Розділ 1 Теоретичні засади оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні та світі (20.02.2020)

(назва – термін подання)

У розділі 1 проаналізувати загальні передумови розвитку підприємств туристичної сфери; здійснити огляд вітчизняного та закордонного досвіду оподаткування туристичної сфери

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

Розділ 2 Прикладні аспекти ідентифікації релевантності факторів впливу на надходження від туризму до бюджету країн (24.04.2020)

(назва – термін подання)

У розділі 2 здійснити характеристику фінансового стану Державного комерційного підприємства «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ»; визначити релевантні фактори впливу на надходження від туристичної сфери в Україні та країнах Європи на основі кореляційно-регресійного аналізу

(зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент)

Розділ 3 Удосконалення системи оподаткування підприємств та ефективності туристичної сфери в Україні з урахуванням закордонного досвіду (07.05.2020)

(назва – термін подання)

У розділі 3 розробити пропозиції щодо оподаткування туристичної сфери в Україні та поліпшення загальної ефективності функціонування туристичної сфери в нашій державі

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання: «___» _____ 20__ року

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Завдання до виконання одержав

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	12
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	15
1.1 Аналіз загальних передумов розвитку підприємств туристичної сфери.....	15
1.2 Огляд вітчизняного досвіду оподаткування туристичної сфери.	20
1.3 Огляд закордонного досвіду оподаткування туристичної сфери.....	24
РОЗДІЛ 2 ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ РЕЛЕВАНТНОСТІ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА НАДХОДЖЕННЯ ВІД ТУРИЗМУ ДО БЮДЖЕТУ КРАЇН.....	31
2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності Державного комерційного підприємства «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ».....	31
2.2 Визначення релевантних факторів впливу на податкові надходження від туристичної сфери в Україні та країн Європи..	35
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ.....	41
3.1 Удосконалення оподаткування туристичної сфери в Україні. . .	41
3.2 Удосконалення загальної ефективності функціонування туристичної сфери.....	45
ВИСНОВКИ.....	48

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ. 51
ДОДАТКИ. 56

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку сфера туризму набуває дедалі більшої експансії, обумовлюючи значною мірою поліпшення конкурентоспроможності національної економіки та досягнення сталого соціально-економічного розвитку. Це, зокрема, підтверджується тим фактом, що за даними Всесвітньої організації туризму у 2018 році обсяг надходжень від туризму дорівнює або навіть перевищує обсяг експорту нафти, продуктів харчування чи автомобілебудування.

Готельна індустрія та туризм є важливими чинниками посилення конкурентоспроможності для багатьох країн світу. Зокрема, у країнах-членах Європейського Союзу туризм сьогодні забезпечує близько 10% валового внутрішнього продукту, тоді як у деяких більш залежних від туризму країнах податкові надходження від туризму значно перевищують цей рівень [2]. Емпіричні та аналітичні дослідження засвідчують, що на розвиток туристичної сфери впливають ряд соціальних, економічних, екологічних та інституційних факторів, проте однією з ключових детермінант є оподаткування підприємств цього сектору національного господарства. Релевантність впливу податкової політики пояснюється тим, що завдяки відносній еластичності вимог легко змінюється поведінка гостей, тобто зміна елементів оподаткування викликає доволі швидку реакцію як від суб'єктів господарювання, що функціонують у цій сфері, так і їх клієнтів [3].

Слід зазначити, що Україна, маючи величезний потенціал (зручне географічне розташування, сприятливий клімат, різноманітний рельєф), суттєво відстає від світових лідерів. Так, за даними Всесвітньої ради з туризму та подорожей у 2018 році наша держава посідала лише 20 місце за критерієм отримання сукупного річного доходу від провадження туристичної діяльності. Частка туристичної галузі у структурі ВВП України за різними оцінками складає від 1% до 5% (середньосвітовий рівень близько 9%). Так,

наприклад, в Австрії частка туристичного бізнесу у ВВП складає 8%, у Хорватії – 8,5%, Іспанії – 6,8% [26]. Таким чином, аналіз та удосконалення існуючої практики оподаткування підприємств туристичної сфери з метою поліпшення ефективності їх функціонування з урахуванням передового світового досвіду є актуальним завданням.

Метою роботи є комплексне дослідження теоретичних та практичних засад оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні та світі, а також реформування вітчизняної практики оподаткування з урахуванням закордонного досвіду.

Для реалізації поставленої мети у рамках даної роботи необхідно вирішити наступні завдання:

- проаналізувати загальні передумови розвитку туристичної сфери в Україні та світі;
- проаналізувати практику оподаткування підприємств туристичного сектору в Україні та країнах світу;
- здійснити організаційно-економічну характеристику діяльності Державного комерційного підприємства «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ»;
- провести огляд наукової літератури щодо визначення потенційно значимих факторів розвитку туристичної сфери;
- здійснити вибір релевантних факторів впливу на цільові параметри розвитку туристичної сфери, а також силу і напрямок їх взаємозв'язку за допомогою регресійного аналізу;
- розробити пропозиції щодо удосконалення системи оподаткування підприємств та якості туристичної сфери в Україні з урахуванням отриманих емпіричних результатів та виявленого передового світового досвіду.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів щодо оподаткування та розвитку підприємств туристичної сфери в Україні та світі.

Методологічну основу дослідження становлять спеціальні та загальнонаукові методи, а саме: аналіз і синтез, індукція й дедукція, монографічне вивчення літературних джерел, порівняльний економічний аналіз, табличний метод, розрахунок відносних та середніх показників, горизонтальний та вертикальний аналіз, методи статистичного, кореляційно-регресійного аналізу.

Інформаційну основу дослідження становлять нормативні документи, вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, аналітичні звіти, офіційні статистичні дані Державної служби статистики України та групи Світового Банку.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ
ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

1.1 Аналіз загальних передумов розвитку підприємств туристичної сфери

На сучасному етапі розвитку туризм є основною галуззю міжнародної торгівлі послугами. Як категорія експорту в усьому світі, туризм посідає третє місце після хімікатів, палива, випереджаючи автомобільну продукцію та продукти харчування (рис.1.1). У більшості країн, що розвиваються, туризм є найбільш перспективною та значимою категорією експорту [4].

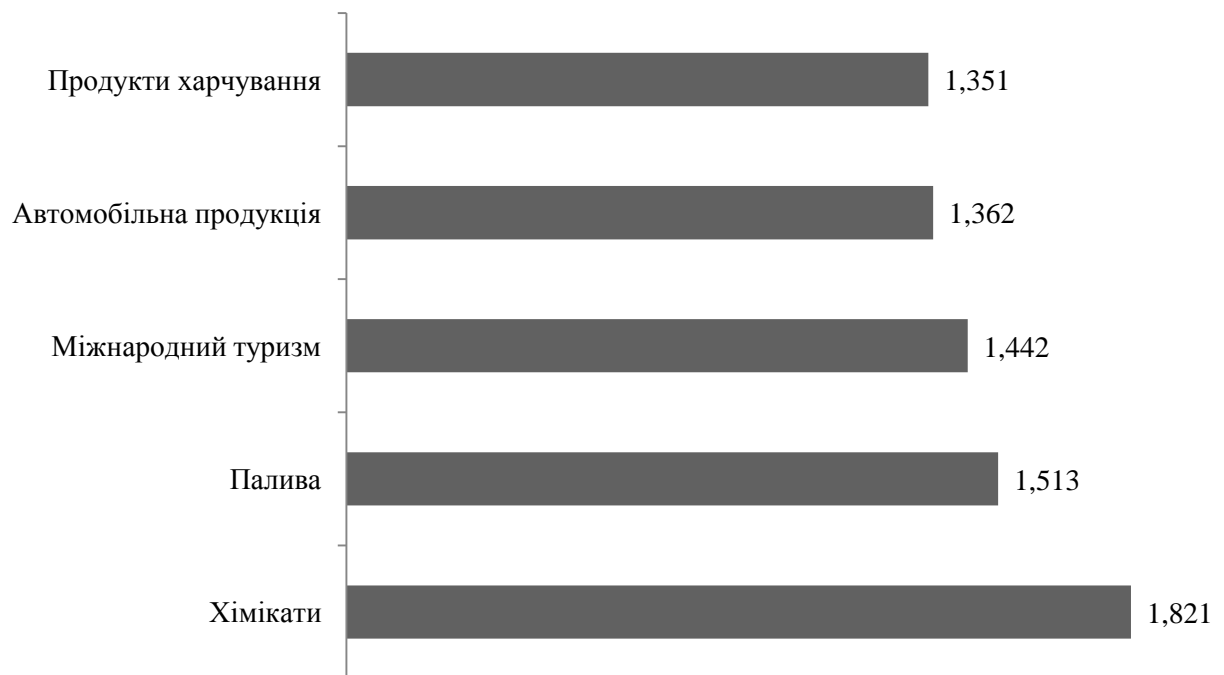

Рисунок 1.1 – Прибуток від експорту послуг за галузями на базі даних Міжнародної організації громадянської авіації у 2018 р., млрд. дол. США [5]

Найважливішою економічною особливістю діяльності, пов'язаної з туристичним сектором, є те, що вона сприяє досягненню трьох

першочергових цілей у країнах, що розвиваються: отримання доходу, збільшення зайнятості та надходження валюти. У цьому випадку туристичний сектор відіграє важливу роль рушійної сили економічного розвитку [6]. Однак, попри свою значимість, кожна галузь має як слабкі та сильні сторони. SWOT-аналіз міжнародного туризму представлено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – SWOT-аналіз міжнародного туризму

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> – географічне розташування (ліси, гори, пляжі); – історичні та культурні пам'ятки; – торгівля, медицина, релігія 	<ul style="list-style-type: none"> – слабка інфраструктура; – неналежний маркетинг; – законодавчі норми; – ціновий фактор
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> – активна роль уряду; – зростання надходжень до бюджету країни; 	<ul style="list-style-type: none"> – політична нестабільність; – агресивні стратегії країн-конкурентів;

З точки зору внеску туризму в економічний, соціальний та екологічний прогрес, його важливість та динаміка очевидні, адже за даними Всесвітньої ради з туризму та подорожей у 2018 році туризм був одним з найбільших економічних секторів у світі, що забезпечує 1 з 10 робочих місць (сумарно близько 319 мільйонів місць) у всьому світі та генерує 10,4% (8,8 трлн. дол.) світового ВВП. Не менш важливим є факт, що туристична та готельна індустрія забезпечила створення 1 з 5 нових робочих місць за останні п'ять років, а також забезпечила у 2018 році зростання на рівні 3,9%, тоді як світова економіка в цілому – лише 3,2% (рис. 1.2) [7].

На рисунку 1.2 можемо побачити, що туристична сфера займає лідируюче місце у прирості ВВП порівняно з іншими сферами, такими як виробництво, інформація та комунікація, охорона здоров'я та сільське господарство, що підтверджує стрімке зростання цієї галузі за темпами створення доданої вартості.

Рисунок 1.2 – Ланцюговий темп приросту ВВП у розрізі галузей економіки у 2017 р. порівняно з 2016 р. [5]

Разом з тим, попри наявність низки позитивних ефектів, туризм може бути пусковим фактором екологічних криз через процеси переповнення чи туристичного тиску, а також призводити до штучної інфляції шляхом підвищення цін на рівні туристичних напрямків. Також негативні наслідки торкнуться місцевих громад, включаючи аспекти їхньої якості життя. [8].

За даними Світового економічного форуму, у 2019 році Європа стала одним з найбільш конкурентоспроможних туристичних регіонів світу, включаючи 6 з 10 найбільш привабливих для туристів країн світу, а саме: Іспанію, Францію, Німеччину, Великобританію, Італію та Швейцарію [22]. Європа також має численні культурні та природні ресурси, особливо у Південній та Західній Європі, де одна з найбільш розвинених туристичних інфраструктур (з найвищою щільністю готелів у світі). Розвинена інфраструктура для ділового туризму, вискоєфективні повітряна, дорожня та залізнична інфраструктура обумовлюють високий обсяг експорту послуг

туризму, залучаючи половину міжнародних туристичних прибутків та понад 40% міжнародних надходжень [9].

До ключових індикаторів порівняння конкурентоспроможності країн у сфері туризму відносяться: міжнародні туристичні прибуття, міжнародні туристичні надходження, середні надходження за приїзд, ВВП галузі туризму, питома вага галузі у ВВП, зайнятість у туристичній галузі. У таблиці 1.2 наведено топ-10 країн з найкращими показниками у туристичній сфері на 2019 рік.

Таблиця 1.2 – Топ-10 країн з найвищим індексом конкурентоспроможності на 2019 рік [22]

Країна	Індекс конкурентоспроможності туризму	Країна	Індекс конкурентоспроможності туризму
Іспанія	5,4	Велика Британія	5,2
Франція	5,4	Австралія	5,1
Німеччина	5,4	Італія	5,1
Японія	5,4	Канада	5,1
Сполучені Штати Америки	5,3	Швейцарія	5,0

Досить важливим фактором сектору туризму є можливість відновити валютні інвестиції за дуже короткий проміжок часу. Всесвітня організація туризму (ВОТ) підраховує, наприклад, що пляжний готель середнього класу в країні, що розвивається, за рік заробить всю валюту, необхідну для її побудови та оснащення. Статистичні дані свідчать, що готельне господарство світу складається з 17,2 мільйонів номерів, а фірмові готелі займають 53% ринку. Провідні фірмові готельні компанії, включаючи Марріот, Хілтон, Віндхем та Акор Хотелс, становлять майже чверть загальної кількості відкритих фірмових номерів [5].

Проте, не всі надходження від туризму зберігаються в межах економіки. Фактично спостерігається відтік валюти на деякі товари та послуги, що споживаються туристами, а також на капітальні товари, вкладені

в туризм та на виплати за кордон. Потреби в імпорті залежать від рівня розвитку та ступеня диверсифікації економіки країни. Ці потреби залежать також від наявності замінників імпортової продукції та від якісного рівня туристичної пропозиції в кожній країні. На рис. 1.3 представлено обсяг міжнародних надходжень від туристичної сфери до країн Європи та України.

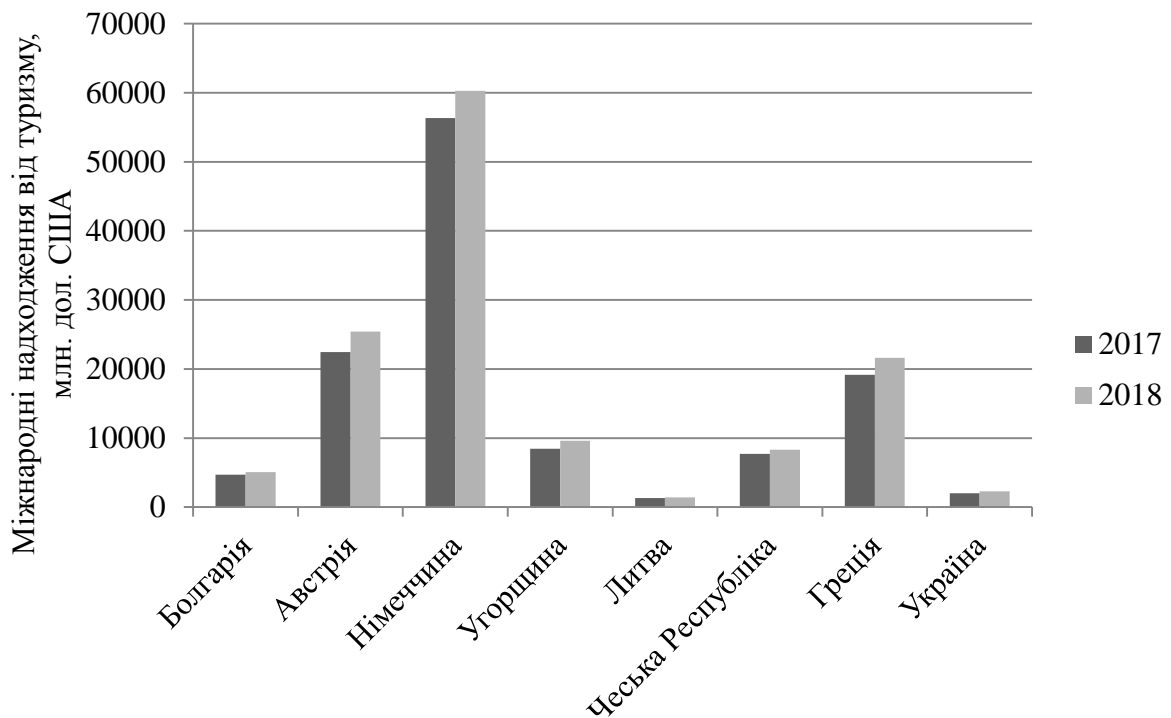

Рисунок 1.3 – Динаміка міжнародних туристичних надходжень по країнам Європи за 2017-2018 роки

За даними, представленими на рисунку, можна відмітити, що найбільше надходжень надійшло до Німеччини (близько 60 млрд. дол. США). Це обумовлено тим, що Німеччина належить до розвинутих країн з налагодженою туристичною сферою. Також високі надходження від туристичної сфери мають Австрія та Греція – близько 20 млрд. дол. США. Найгірші показники мають Литва та Україна, що свідчить про недостатній рівень зацікавленості держав у розвитку туризму та вимагає якісних трансформацій у цьому напрямку. Показник міжнародних надходжень від

туризму є одним з основоположних показників оцінки розвитку туризму та його оподаткування в країні.

За прогнозами Міжнародної організації громадянської авіації до 2028 року в секторі подорожей і туризму може бути створено 100 мільйонів нових робочих місць: 64,5 мільйона з них будуть в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, 35 мільйонів – в Китаї та 10 мільйонів – в Індії. Крім того, за підрахунками до 2030 року буде здійснено 1,8 млрд. міжнародних приїздів туристів, тобто в середньому 5 мільйонів людей щодня перетинають міжнародні кордони [5].

Отже, індустрія подорожей і туризму приносить значні економічні та соціальні переваги у всьому світі, і має можливості змінювати життя людей на краще, сприяючи економічному зростанню та розвитку, зменшенню бідності шляхом забезпечення засобів до існування, а також зміцненню толерантності та миру за допомогою міжкультурного обміну та розуміння. Сектор продемонстрував сильне та постійне зростання кількості людей, які подорожують за кордон щороку, а також його економічний вплив протягом останніх десятиліть. Майбутні прогнози свідчать про те, що сектор буде продовжувати збільшуватися в масштабах і значущості.

1.2 Огляд вітчизняного досвіду оподаткування туристичної сфери

Оподаткування туристичного бізнесу має значний вплив на добробут України, оскільки отриманий дохід може використовуватися для забезпечення суспільних благ та підвищення якості туристичної сфери. Доходи державного бюджету створюються за рахунок податків від фізичних та юридичних осіб, що є суб'єктами на туристичному ринку, а також інших обов'язкових платежів, що встановлені законодавством України. Національний дохід від активізації туризму зростає за рахунок сплати

туристами послуг туроператорів та турагентів, екскурсоводів, транспортного, ресторанного та готельного сектору економіки, за рахунок споживання товарів та послуг [11].

Податкові надходження держави від туристичних підприємств формуються за рахунок оподаткування суб'єктів туристичної діяльності та суміжних їй сфер прямими податками (податком на прибуток, податком на доходи фізичних осіб, єдиним податком) та непрямими податками (податком на додану вартість та акцизним податком) [11]. Особливості туристичної галузі впливають із специфічних властивостей послуг, що надаються туристичними підприємствами та організаціями [12].

Аналізуючи статистичні дані, було виявлено наступні тенденції. Наприклад, експерти Світового економічного форуму оцінили конкурентоспроможність туристичної інфраструктури України у 2019 році, присвоївши їй 78 місце у списку 140 країн світу. Також у структурі внутрішнього ВВП на цю галузь припадає близько 2%, а середній показник інших країн світу складає понад 10% загального доходу. Дослідження показали, що сфера туризму в Україні у 2018 р. формувала лише 6% експортних доходів держави, тоді як в Іспанії – 35%, Греції – 36%, на Кіпрі – 52% [26].

На основі даних Державної служби статистики України виявлено, що різниця між кількістю українських туристів, які виїжджають за кордон, та іноземцями, які подорожують в Україну, становить 10 мільйонів осіб на рік: 15 мільйонів іноземців, порівняно з 26 мільйонами українців. Але є і позитивна тенденція, наприклад, у 2019 році доходи від туристичних зборів зросли вдвічі (196,2 млн. грн.) порівняно з 2018 роком (90,7 млн. грн.) [7].

У таблиці 1.3 наведено приклад середньої заробітної плати активно подорожуючих громадян в обраних країнах світу порівняно з Україною. Можемо спостерігати досить вагому різницю між платоспроможністю громадян.

Таблиця 1.3 – Рейтинг країн – найбільш активних громадян-туристів у 2018 р. [12]

№ країни у рейтингу найбільш активних громадян-туристів	Країна	ВВП на душу населення (на основі паритету купівельної спроможності), дол. США	Середня заробітна плата, дол. США
1	Фінляндія	39812	4437,2
2	США	53042	4695,0
3	Швеція	45148	4751,3
4	Німеччина	44469	3978,0
5	Норвегія	65461	6986,2
Україна		8790	409,6

Неозброєним оком видно разючу відмінність в середній заробітній платі громадян України – 409 дол. США і, наприклад, Фінляндії – 4437 дол. США, що є в 10 разів вищою, ніж у нашій державі. Таким чином, внутрішній туризм для українців має бути більш доступний за рахунок зниження цін на проживання та відпочинок.

Погіршення туристичної ситуації в Україні різко виникло у 2014 році. Так, за даними Державної служби статистики, кількість в'їзних іноземних туристів, які обслуговували туроператори та турагенти, у 2013 році становила 232 311 тис. осіб порівняно з 17 070 тис. у 2014 р. Така ситуація відобразилась також на доходах від міжнародного туризму, що за даними Світового банку у 2013 році склали 5 931 млрд дол. США, тоді як у 2014 році – лише 2 264 млрд дол. США.

На рисунку 1.4 зображено динаміку надходжень від туристичного збору в Україні за 2011-2019 рр. Наочно можемо бачити різке зменшення надходжень у 2014 році – 24,77 млн. грн., тоді як у 2013 дохід становив 41,69 млн. грн. У свою чергу, різке збільшення доходів (на 100 млн. грн.) спостерігається у 2019 році, що зумовлено зміною системи оподаткування туристичної сфери у 2019 році.

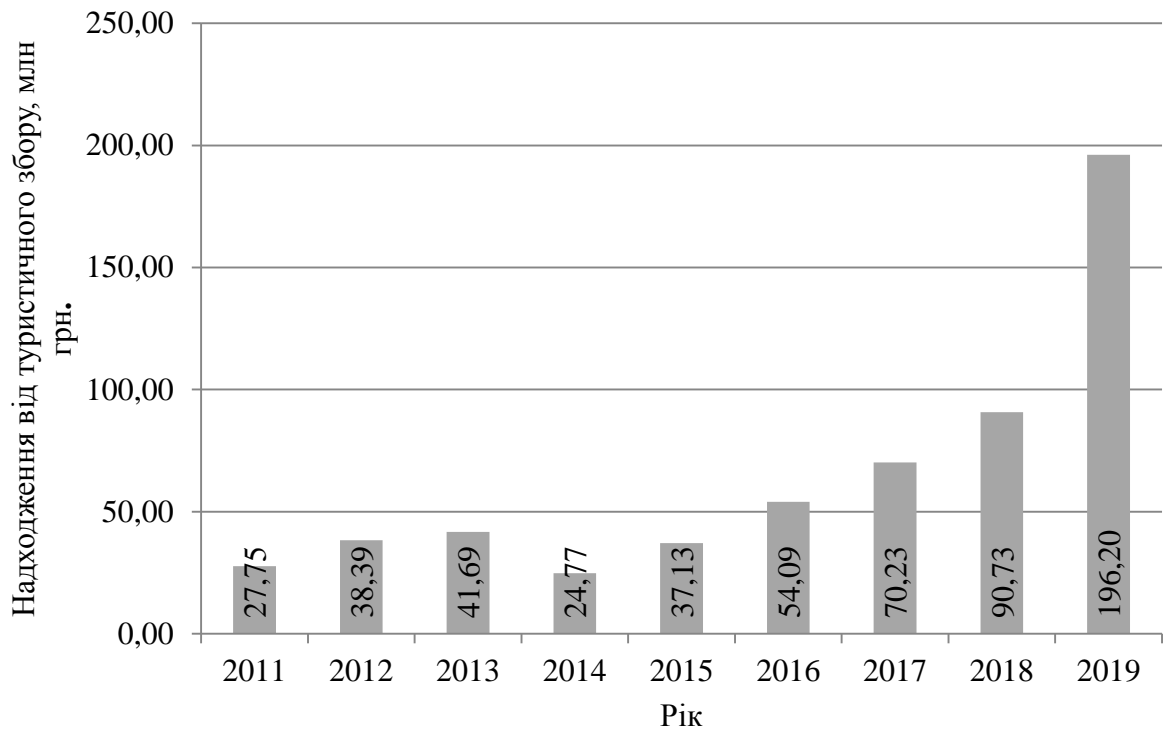

Рисунок 1.4 – Надходження від туристичного збору в Україні за 2011-2019 рр. [13]

Зокрема, у 2019 році набули чинності зміни до ст. 268 Податкового кодексу, що регламентують питання справляння туристичного збору. Так, у табл. Б.1 Додатку Б представлено порівняння елементів туристичного збору у 2018 та 2019 роках.

Одразу можемо бачити істотні відмінності в системі сплати туристичного збору. З урахуванням імплементації нових правил, вартість номеру та кількість зірок в готелі не мають значення, всі туристи знаходяться в однакових умовах, що негативно впливає на економний туризм. Оскільки туристи сплачують однаковий збір як за найдорожчий номер, так і за хостел. З іншого боку, позитивну тенденцію видно неозброєним оком, оскільки надходження в бюджет зросли вдвічі, порівняно з 2018 роком.

Отже, туристичний потенціал України на початок 2020 року розкрито недостатньо, що деструктивно впливає на надходження до бюджету податків та зборів від провадження туристичної діяльності. У зв'язку з дефіцитом

бюджету, проблема збільшення бюджетних надходжень до місцевих бюджетів, у тому числі і за рахунок туристичного збору, набуває особливого значення, є актуальною і потребує дослідження [27].

1.3 Огляд закордонного досвіду оподаткування туристичної сфери

У науковій літературі у контексті аналізу оподаткування туризму приділяється все більше уваги економічним ефектам податків, оскільки податки, які конкретно орієнтуються на туристів, стають відносно популярними серед політиків. Хоча такі податки мають експортний напрямок, вони мають потенціал значно спотворити економіку.

Зокрема, Гоороочурн та Сінцлаір [15], визначають такі основи фіскальної політики у контексті оподаткування туристичної сфери: вони є хорошим джерелом доходів уряду; вони є засобом корекції зовнішніх ефектів у виробництві та споживанні; вони можуть бути використані для отримання доходів, призначених для конкретних проектів.

Однак, незалежно від їх впливу щодо безпосередньої мети суперечливої фіскальної політики, наслідки туристичних податків часто переносяться на інші економічні групи. Ступінь експорту туристичних податків залежить від цінової чутливості споживачів та виробників. Більше того, вплив податків неминуче лягає як на виробників, так і на споживачів, незалежно від того, на яку групу послуг безпосередньо накладаються податки. На ринку, де реакція споживачів на зміни цін низька, споживачі несуть основну частину податкового тягаря, але коли попит є більш еластичним, тягар в основному лягає на виробників [16].

Аналіз туристичного попиту на мікрорівні зосереджується на поведінці населення або домогосподарств, зокрема, на їх рішеннях щодо рівня та складу їх витрат. Як зазначають Ван та Девідсон [24], туристичні продукти –

це не поодинокі товари, а комбінація товарів та послуг, придбаних туристами під час поїздок.

За даними Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA) та Всесвітнього економічного форуму, однією з головних проблем щодо туристичного оподаткування є його негативні наслідки для конкурентоспроможності країни та надмірне навантаження, яке воно має на споживачів та виробників. Справедливим є твердження, що туристи «надмірно оподатковуються», оскільки вони не тільки несуть тягар цільових податків, але й несуть податок на додану вартість та інші податки з продажу товарів у подорожах.

Тим не менше, туристичні податки продовжують бути популярними, хоча уряди, як правило, регулярно реформують їх, щоб підвищити їх ефективність. Форсайт [32] та ін. обговорюють негативний вплив туристичних податків на національну економіку через їх вплив на зайнятість та отримання доходів. Однак, Сеетарам, Сонг анд Паге [33] виявляють, що реакція споживачів на оподаткування авіаперевезень пасажирів у Великобританії є незначною, що призводить до висновку, що споживачі або збільшують свої бюджети, щоб виплачувати податки, або перерозподіляють свої витрати в межах своїх бюджетів.

Намагаючись спростити процес формування податкової політики, Всесвітньою радою з туризму та подорожей та Лондонською школою економіки [1] було запропоновано п'ять основних економічних принципів, які слід брати до уваги при розробці податкової політики для всіх галузей промисловості, включаючи сферу подорожей та туризму. Ці п'ять принципів представлені на рис. 1.5:

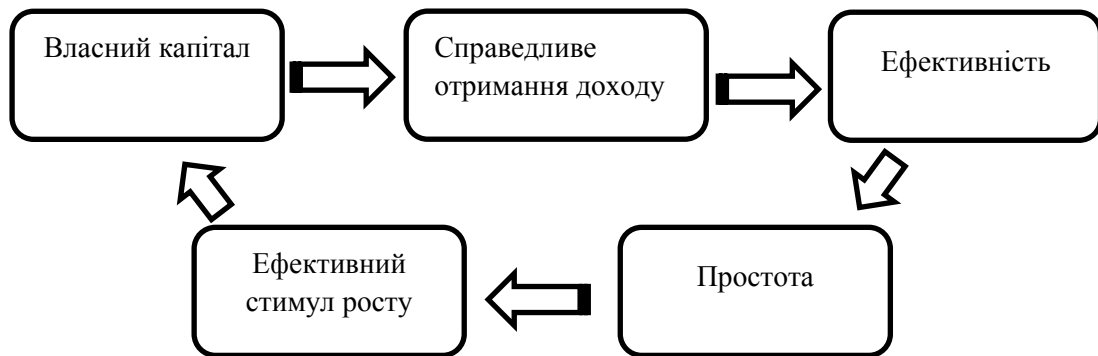

Рисунок 1.5 – Принципи розробки оподаткування [1]

Узагальнюючою думкою всіх принципів є те, що туризм – експортна галузь, що повинна отримувати податкові пільги, як і для інших вироблених товарів. Більшість країн уникають експортних податків і віддають перевагу експортним субсидіям, якщо вони є, щоб отримати конкурентну перевагу. Сектор туризму – виняток. Жоден інший сектор експорту так систематично як подорожі та туризм не обкладається непрямими податками, серед яких ПДВ, мито, податки на виїзд та посадку. У таблиці 1.5 зібрані податки та збори які сплачують туристи при подорожі.

Таблиця 1.5 – Податки та збори, що стягуються в різних областях туристичних витрат [17]

Область туристичних витрат	Перелік витрат
Податки та збори	<ul style="list-style-type: none"> – візовий збір – податки в аеропорту – вартість візи
Комісії	<ul style="list-style-type: none"> – міжнародний туристичний агент – вітчизняний туроператор – податки на послуги – податок на додану вартість
Міжнародні поїздки	<ul style="list-style-type: none"> – квиток на літак – витрати на пальне – тарифи – трансфер до аеропорту та з нього
Внутрішні поїздки	<ul style="list-style-type: none"> – місцеві транспортні витрати – транзитні збори

Продовження таблиці 1.5

Наймане житло	<ul style="list-style-type: none"> – вартість проживання в кімнаті – готельні податки – місцеві збори
Інші	<ul style="list-style-type: none"> – місцеві тури – їжа та інше

Плата повинна діяти на рівних умовах і не пропорційно впливати на певні типи туристів чи підприємств. Наприклад, туристам не слід платити більшу частку податків, ніж заможніші туристи. У цьому може допомогти прогресивне оподаткування, коли ставки змінюються залежно від суми, витраченої на товар чи послугу. Наприклад, відвідувачі Риму повинні сплачувати податок у розмірі 3 євро за особу за ніч при проживанні в двозірковому готелі, але 7 євро в п'ятизірковому готелі [1].

У таблиці нижче наведено характеристику системи сплати туристичного збору у досліджуваних країнах.

Таблиця 1.6 – Характеристика практики сплати туристичного збору у країнах Європи [23]

Країна	База сплати	Ставка/сума податку	Особливості
Австрія	За особу, за ніч	€ 0.15 - € 2.18	Сума податку змінюється залежно від муніципалітету.
Бельгія	Чиста ціна за особу за ніч або ставка-відсоток за номер	€ 0.53 - € 7.50	Сума податку варіюється залежно від муніципалітетів
Болгарія	За особу, за ніч	€ 0.10 - € 1.53	Сума податку змінюється залежно від муніципалітету, і він сплачується в межах готельного збору
Хорватія	За особу, за ніч	€ 0.27 - € 1.34	Сума податку варіюється залежно від муніципалітетів
Чеська Республіка	За особу, за ніч	В межах € 1.00	Залежить від регіону
Франція	За особу, за ніч	€ 0.20 - € 4.00	Сума податку змінюється залежно від муніципалітету. Муніципалітети мають право додавати до цін 10% додаткового державного та 15% додаткового регіональних податків.

Продовження таблиці 1.6

Німеччина	Відсоток на особу за ніч або вартість номера	€ 0.25 - € 7.00 або 6% від вартості номера	Податки відрізняються залежно від типу житла, ціни та місця розташування
Греція	За особу, за ніч	€ 0.50 - € 4.00	Збір залежить від рейтингу та якості готелю.
Угорщина	Відсоток від вартості номера	4% від вартості номера	Застосовується до ставки номера (до додавання ПДВ)
Італія	За особу, за ніч	€ 0.30 - € 7.00	Розмір податку залежить від муніципалітету та типу житла
Литва	За особу, за ніч	€ 0.30 - € 1.00	Розмір податку залежить від муніципалітету
Мальта	За особу, за ніч	€0.50	Він не має регіонального різноманіття і застосовується по всій країні.
Нідерланди	Відсоток на особу за ніч або вартість номера	€ 0.55 - € 8 або до 7% від вартості номеру	Розмір податку залежить від муніципалітету
Польща	За особу, за ніч	€ 0.37 - € 0.55	Розмір податку залежить від муніципалітету
Португалія	За особу, за ніч	€2.00	Розмір податку залежить від муніципалітету
Румунія	Відсоток від вартості номера	1%	Розмір податку залежить від муніципалітету
Словаччина	За особу, за ніч	€ 0.50 - € 1.65	Розмір податку залежить від муніципалітету
Іспанія	За особу, за ніч	€ 0.25 - € 2.25	Залежить від міста або регіону

Аналізуючи таблицю, можна зауважити, що у досліджуваних країнах сплачують податок в залежності від вартості номеру та кількості зірок в готелі. Таким чином, туристи сплачують податок в залежності від вартості їх подорожі, що є більш раціональним та справедливим.

Інші податки не є виключенням, ставки ПДВ на проживання в Європейському Союзі (ЄС) наразі становлять від 3% (Люксембург) до 25% (Данія). Держави-члени повинні застосовувати стандартну ставку ПДВ не менше 15%, але мати можливість застосовувати знижену ставку до проживання в готелі. Великобританія – одна з небагатьох країн ЄС, яка не скористалася зниженою ставкою, і лише Данія має більш високу ставку ПДВ, ніж Великобританія за розміщення [18].

Так податок на прибуток підприємств значно варіюється за ставками та базовими показниками, але всеохоплюючі ставки податку на прибуток коливаються від 9% (в Угорщині) до 35,53% (у Бельгії), і в середньому становлять близько 21%. Багато найнижчих ставок застосовуються у країнах Східної Європи зі ставками від 9% до 21%. Граничні ставки податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) для середніх заробітчан в ЄС-28 становлять від 10% в Болгарії до 54,5% в Бельгії, в середньому трохи нижче 30% для всіх країн-членів. По всьому Європейському Союзу спостерігається тенденція, що більш високий ПДВ асоціюється з вищим ПДФО, і існує дуже мало пільг або спеціальних субсидій для туристичної сфери [18].

Моделльне дослідження п'яти країн регіону Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва показало, що збільшення податкової ставки на 1% призведе до середнього зменшення вкладу подорожей і туризму у ВВП на 56,7 млн. дол. США через подальше падіння кількості відвідувачів. У Південній Кореї збільшення ПДВ на 1% призведе до зниження попиту відвідувачів та зменшення загального внеску у ВВП на 117 млн. дол. США [1].

Також дослідження, проведене в 2013 році, у якому проаналізовано вплив зниженої ставки ПДВ на пов'язані з туризмом товари та послуги в Ірландії, показало, що це значно підвищило активність та зайнятість у всій галузі. Зниження ставки ПДВ, застосовуваної до туристичних секторів, з 13,5% до 9% збільшило активність у галузі на 16% (порівняно з періодом за 12 місяців до введення зниженої ставки ПДВ) та збільшило зайнятість приблизно на 10 000 місць [30].

Усі ці потенційні позитивні ефекти значною мірою залежать від того, як сплачується податок. Як зазначала Рінальдї [34], оскільки для отримання бажаних позитивних наслідків він повинен базуватися на справедливості, ефективності, стабільності, простоті та економічності. Більше того, як пояснили Чунг, Кайл, Петрик та Абшер [35], сприйнята справедливість стягуваної суми, здається, відіграє вирішальну роль у прийнятті туристами

податку. Дійсно, на думку Таварес [36], щоб успішно збільшити готовність туристів платити податок, необхідно чітко заявити, як будуть використовуватися податкові надходження, і чітко викласти своє обґрунтування. Насправді, як показали Літвін, Кроттс, Блеквелл і Стильс [37], коли туристи можуть перевірити і оцінити, як використовуються податкові надходження, вони стають менш неохоче платити податок. Зокрема, Цетин [38] та ін. довели, що туристи готові платити за інвестиції, які можуть принести користь їхньому досвіду, зробивши висновок, що податкові надходження повинні бути спрямовані особливо на туристичну інфраструктуру, туристичні об'єкти та туристичні послуги, а також на діяльність, спрямовану на підвищення привабливості місць подорожування [19].

Таким чином, можемо виявити, що дослідженнями теми оподаткування туристичної галузі займалось велика кількість вчених і було розглянуто велика кількість гіпотез. Беззаперечно, оподаткування туристичної галузі є необхідним, оскільки є джерелом наповнення бюджету країн чи міста.

За результатами аналізу виявлено, що на туристичні надходження в більшості впливають податок на додану вартість та податок на прибуток підприємств. А саме, що занижені ставки цих податків позитивно впливають на розвиток туристичної галузі в країнах Європи. Також, у більшості аналізованих країн виявлено, що базою туристичного податку є вартість проживання в готелі, а не мінімальна заробітна плата як в Україні. Ставка коливається від 0,2 до 7 євро за ніч на людину.

РОЗДІЛ 2

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ РЕЛЕВАНТНОСТІ ФАКТОРІВ
ВПЛИВУ НА НАДХОДЖЕННЯ ВІД ТУРИЗМУ ДО БЮДЖЕТУ КРАЇН2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності Державного
комерційного підприємства «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ»

Державне комерційне підприємство «ГОТЕЛЬ СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» засноване на державній власності та належить до сфери управління капітального будівництва Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Уповноважений орган управління) .

Підприємство знаходиться: 16000, Чернігівська область, м. Новгород-Сіверський, вул. Монастирська, 2А.

У своїй діяльності Підприємство керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Уповноваженого органу управління, нормативно-правовими актами , які видаються міністерствами, іншими органами виконавчої влади, а також статутом підприємства.

Підприємство утворено з метою надання готельних послуг споживачам відповідно до вимог чинного законодавства. Аналіз показників фінансового стану підприємства наведено у таблицях 2.1 та 2.2 на основі фінансової звітності наведеної в додатку В.

Таблиця 2.1 – Фінансово-економічні показники діяльності підприємства за 2018-2019 рр.

Показники	Роки		Середній темп росту (приросту), %
	2018	2019	
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	2005	2543	127
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	(6405)	(7245)	113
Чистий збиток підприємства, тис. грн.	(5375)	(5704)	106

Продовження таблиці 2.1

Валюта балансу, тис. грн.	63161	57717	91
Власні оборотні кошти, тис. грн.	-455	-795	174
Кредиторська заборгованість, тис. грн.	663	923	139
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	27	29	107

За даними таблиці 2.1 можна зробити висновок, що за 2018-2019 роки діяльність ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» дещо погіршилась, про що свідчить збільшення чистого збитку на 329 тис. грн., зумовленого зниженням продажів та клієнтської бази. Собівартість реалізованої продукції також збільшилась, що свідчить про негативну тенденцію. Можемо також спостерігати зниження валюти балансу, яка відображає орієнтовну оцінку суми коштів, які є в розпорядженні підприємства: з 2018 по 2019 рік ця сума зменшилась на 5444 тис. грн., що характеризує негативну тенденцію діяльності підприємства.

Також спостерігається стрімке зростання суми кредиторської заборгованості та підвищення дебіторської. Звісно, така тенденція є небажаною і свідчить про сповільнення оборотності оборотних активів. У свою чергу, можемо спостерігати інтенсивний спад власних оборотних коштів на 340 тис. грн., що свідчить про збитковий ефект від діяльності.

Аналіз показників фінансового стану підприємства наведений в таблиці нижче.

Нормативне значення коефіцієнта абсолютної ліквідності знаходиться у діапазоні 0,1-0,2. В даному випадку коефіцієнт у 2019 р. становить 0,001, що є дуже низьким, отже, підприємство не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром, і ці борги зростають з кожним роком. Для покращення ситуації готель може залучити позикові кошти, реалізувати частину непотрібних активів для збільшення суми найбільш ліквідних активів.

Таблиця 2.2 – Показники ліквідності ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» за 2018-2019 роки

Показники	2018	2019	Темп росту, %
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,006	0,001	16,6
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,046	0,032	69,6
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,314	0,182	57,9
Чистий оборотний капітал	-455	-795	174
Коефіцієнт рентабельності активів (%)	-8,1	-9,4	116

Показник поточної ліквідності також є незадовільним. Він характеризує наскільки обсяг поточних зобов'язань за кредитами і розрахунками підприємства може погашатись за рахунок всіх оборотних активів. Нормативне значення цього показника 1,0–2,0. Показник на ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» становить 0,312 у 2018 р. та 0,182 у 2019 р. Можна спостерігати зниження коефіцієнта, що свідчить про незабезпечення покриття оборотними активами короткострокових зобов'язань підприємства.

Чистий оборотний капітал набуває від'ємного значення і в 2019 році показник став ще нижчим і становив мінус 795 тис. грн.. Така величина свідчить про відсутність спроможності підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність.

Коефіцієнт рентабельності активів також страждає. Оскільки готель має чистий збиток замість прибутку, то показник у 2019 році, який становить -9,4% говорить, що ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» отримав 9,4 копійок збитку на кожную вкладену гривню активів. Отже, підприємство неефективно використовує активи для генерації прибутку.

Проаналізуємо показники фінансової стійкості, представлені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Показники фінансової стійкості ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» за 2018-2019 рр.

Показники	2018	2019	Темп росту, %
Коефіцієнт автономії	0,98	0,98	100
Коефіцієнт фінансової залежності	1,01	1,01	100
Коефіцієнт маневреності оборотних коштів	-0,008	-0,001	-12,5
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,007	-0,013	-185,7
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	1	1	100

Дані таблиці 2.3 дозволяють зробити наступні висновки:

- коефіцієнт автономії відображає частку власних коштів у валюті балансу підприємства, значення даного показника має бути більш за 0,5; у нашому випадку значення дорівнює 0,98 за весь досліджуваний період, що каже про низьку залежність готелю від зовнішніх джерел фінансування;
- коефіцієнт фінансової залежності є оберненим до коефіцієнта автономії і показує яка сума загальної вартості майна підприємства припадає на 1 грн. власних коштів. Для ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» показник становить 1,01 і не змінювався протягом двох років, при нормативному значенні 1,75-2,5, що свідчить про великі фінансові ризики;
- коефіцієнт маневреності оборотних коштів говорить про те, яку частку власних оборотних коштів складають гроші та їх еквіваленти. Показник готелю знаходиться нижче нуля і становить -0,008 у 2018 році і -0,001 у 2019 році. Отже, компанія залежить від кредиторів та нездатна проводити незалежну фінансову політику;
- коефіцієнт маневреності власного капіталу характеризує гнучкість використання оборотних коштів підприємства і показує, яка частина власного капіталу перебуває у формі, що дозволяє вільно маневрувати цими коштами. Значення показника на 2019 погіршилось і становить -0,013, при нормативному значенні від 0,1 і вище;

– останнім показником групи є коефіцієнт короткострокової заборгованості, який відображає частку короткострокових зобов'язань у загальних зобов'язаннях підприємства. На досліджуваному підприємстві даний показник є досить високим, що свідчить про значну питому вагу короткострокових зобов'язань.

Таким чином, фінансовий стан ДКП «Готель «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» на 2019 рік погіршився в порівнянні з 2018 роком, однією з причин тому є зміна ставки сплати туристичного збору, що понесло за собою збільшення ціни проживання і зниження попиту та конкурентоспроможності готелю.

Згідно з Положенням про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород-Сіверської міської ради (Додаток Г) ставка туристичного збору сплачується у розмірі 0,2% від розміру мінімальної заробітної плати – для внутрішнього туризму та 1% – для в'їзного туризму, що у порівнянні з 2018 роком, коли ставка податку становила 1% від вартості проживання в готелі, збільшила вартість проживання для туристів у готелі. Наприклад, якщо вартість номеру становить 500 грн, то за старими правилами туристичний збір становив 5 грн ($500 \times 0,01$), а за новими правилами 9,44 (для внутрішнього туризму) та 47,23 (для в'їзного туризму).

2.2 Визначення релевантних факторів впливу на надходження від туристичної сфери в Україні та країн Європи

Базуючись на проведеному огляді існуючої літератури, можна висунути гіпотезу, що на чисті міжнародні надходження від туризму (різниця між міжнародними туристичними надходженнями та витратами) впливають наступні фактори:

- інфляція, дефлятор ВВП (річний %);
- ВВП на душу населення (поточний долар США);

- податки з доходу, прибутку та приросту капіталу (% від доходу);
- податок на додану вартість (% від доходу);
- податок на прибуток (% від доходу);
- єдиний соціальний внесок (% від доходу);
- податок на доходи фізичних осіб (% від доходу).

Нижче (таблиця 2.4) представлений опис та маркери змінних факторів, що досліджуються.

Таблиця 2.4 – Опис обраних для дослідження факторів

Маркер	Назва	Опис
Tour	Різниця між міжнародними туристичними надходженнями та витратами (поточний долар США)	Це надходження мінус витрати міжнародних в'їзних відвідувачів, включаючи виплати національним перевізникам за міжнародний транспорт.
taxinc	Податки з доходу, прибутку та приросту капіталу (% від доходу)	Податки з доходу, прибутку та приросту капіталу стягуються з фактичного чи передбачуваного чистого доходу фізичних осіб, з прибутку корпорацій і підприємств, а також з прибутків капіталу, реалізованих чи ні, на землі, цінних паперів та інших активів.
inflat	Інфляція, дефлятор ВВП (річний %)	Інфляція, виміряна річним темпом зростання ВВП, неявний дефлятор, показує темпи зміни цін в економіці в цілому.
gdp	ВВП на душу населення (поточний долар США)	ВВП на душу населення - це валовий внутрішній продукт, поділений на чисельність середньорічного населення. ВВП - це сума валової доданої вартості всіх резидентів економіки плюс будь-які податки на продукцію і мінус будь-які субсидії, не включені до вартості продукції. Він обчислюється без урахування амортизації виробничих фондів або для виснаження та деградації природних ресурсів. Дані в поточних американських доларах.
vat	Податок на додану вартість	Податок на додану вартість (ПДВ) - це податок на споживання, що накладається на продукт кожного разу, коли додається вартість на кожному етапі ланцюга постачання - від виробництва до місця продажу.
corptax	Податок на прибуток	Податок на прибуток - це прямий податок, який накладається державою на доходи або капітал корпорацій або аналогічних юридичних осіб.

Продовження таблиці 2.4

socialtax	Єдиний соціальний внесок	Внесок, який стягується як з роботодавців, так і з працівників, щоб фінансувати програму соціального захисту.
taxrate	Податок на доходи фізичних осіб (% від доходу)	Податок на доходи фізичних осіб - це податок, що застосовується до фізичних осіб (платників податків), який змінюється залежно від доходу або прибутку (оподатковуваний дохід).

Для перевірки гіпотези щодо впливу факторів на надходження від туризму було обрано 8 країн, практика оподаткування туристичної сфери у яких описана у першому розділі, а саме: Болгарія, Австрія, Німеччина, Угорщина, Латвія, Чеська Республіка, Греція та Україна.

Для проведення подальших досліджень визначимо чи присутня мультиколінеарність між факторами (вихідні дані для аналізу знаходяться у табл. А.1 Додатку А). Мультиколінеарність відноситься до ситуації, коли дві або більше пояснювальних змінних в моделі множинної регресії є дуже лінійно пов'язаними, тобто кореляція між двома незалежними змінними є високою. Усунення мультиколінеарності є обов'язковим етапом моделювання, оскільки ігнорування цієї проблеми може призвести до викривлення результатів моделювання. Перевірка наявності проблеми мультиколінеарності реалізованого за допомогою інструментарію кореляційного аналізу програмного продукту Stata. Отримані результати наведені у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Результати кореляційного аналізу

Variables	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(1) tour	1.000							
(2) inflat	-0.033	1.000						
(3) gdp	-0.367	-0.406	1.000					
(4) taxrate	-0.194	-0.262	0.842	1.000				
(5) vat	0.396	-0.163	-0.289	-0.168	1.000			
(6) corptax	-0.374	-0.087	0.666	0.825	-0.185	1.000		
(7) socialtax	0.240	0.442	-0.456	-0.355	0.039	-0.023	1.000	
(8) taxinc	0.217	-0.297	0.677	0.699	-0.096	0.327	-0.454	1.000

Проаналізувавши дані результати, можемо зробити висновок, що всі фактори мають показники в межах низької та середньої кореляції за шкалою Чеддока, що свідчить про відсутність проблеми. Наступним етапом дослідження є здійснення регресійного аналізу, що дозволяє впевнено визначити, які фактори мають найбільший вплив на результативну змінну, а також встановити силу та характер їх взаємозв'язку.

У додатку А представлено дані, що були зібрані по країнам, рокам та показникам. Для проведення регресійного аналізу використовуємо команду «xtreg» програмного продукту Stata. Однак, перш ніж переходити безпосередньо до реалізації регресійного аналізу, необхідно встановити специфікацію регресійної моделі – з фіксованими чи випадковими ефектами.

Одним з побічних ефектів особливостей моделей з фіксованими ефектами є те, що вони не можуть бути використані для дослідження причин інваріантності часу залежних змінних. Технічно часові характеристики індивідів ідеально поєднуються з макетами індивіда або суб'єкта. По суті моделі з фіксованими ефектами розроблені для вивчення причин змін всередині вибірки у розрізі конкретного об'єкта спостереження.

Сильними сторонами моделі випадкових ефектів є те, що, на відміну від моделі фіксованих ефектів, варіація між групами (країнами) вважається випадковою і не корельованою з пояснювальними або незалежними змінними, включеними до моделі. Перевага випадкових ефектів полягає в тому, що ви можете включати змінні інваріанти часу. Проведений тест Хаусмана довів, що для нашої вибірки характерна модель з випадковими ефектами. Результати моделювання з випадковими ефектами наведено в таблиці 2.6.

На основі проведеного регресійного аналізу можна відмітити, що коефіцієнт детермінації показує величину дисперсії Y , пояснену X . Однак цей показник не показує зв'язок незалежної змінної із кожною залежною змінною. Коефіцієнт детермінації «within», що відноситься до регресії між факторами, становить 3,2%, «between» – між країнами – 87,3%. Натомість,

загальний коефіцієнт детермінації дорівнює 0,711, що свідчить про те, що сім незалежних змінних, включені до моделі, здатні пояснити 70,7% варіації залежної змінної.

Таблиця 2.6 – Результати регресійного аналізу щодо виявлення впливу податкових факторів на надходженні від туризму серед досліджуваних країнах за 2008-2019 рр.

Tour	Coef.	St.Err.	t-value	p-value	[95% Conf	Interval]
inflat	-556.278	175.983	-3.16	0.002	-901.199	-211.357
Gdp	0.808	0.136	5.95	0.000	1.074	0.541
taxrate	449.850	200.195	2.25	0.025	57.476	842.225
Vat	1272.445	453.722	2.80	0.005	383.167	2161.724
corptax	-1101.445	369.886	-2.98	0.003	-1826.408	-376.482
socialtax	869.018	146.558	5.93	0.000	581.770	1156.265
taxinc	2587.306	369.002	7.01	0.000	1864.076	3310.537
Mean dependent var		-1376.592	SD dependent var			16258.177
Overall r-squared		0.711	Number of obs			96.000
Chi-square		216.618	Prob > chi2			0.000
R-squared within		0.032	R-squared between			0.873

Отримані результати дозволяють зробити наступні висновки. При збільшенні інфляції в країні на 1 % чисті міжнародні туристичні надходження зменшуються на 556 млн. дол. США на довірчому інтервалі 99% (p-value = 0.002), так як туристи не обирають країну з високою інфляцією для своєї подорожі, бо це збільшує їх власні витрати в цій країні. Навпаки, коли країна має високий показник ВВП на душу населення, то цікавість туристів вище до цієї країни, бо зазвичай високий ВВП мають добре розвинуті країни. Це твердження доводить регресійний аналіз: при збільшенні ВВП на душу населення на 1000 дол. США надходження від туризму зростають на 808 тис. дол. США.

При збільшенні податку з прибутку (corptax) на 1 %, чисті надходження від туризму зменшуються на 1101 млн. дол. США на довірчому інтервалі 99% (p-value = 0.0). При збільшенні податку на доходи фізичних осіб (taxrate) на 1 %, чисті надходження від туризму збільшуються на 172 млн. дол. США. Це обумовлено тим, що при збільшенні податку на доходи у фізичних осіб

державний бюджет буде поповнюватись надходженнями зі створених робочих місць сферою туризму.

Також можна спостерігати збільшення туристичних надходжень на 1272 млн. дол. США за умови підвищення ставки податку на додану вартість (vat) на 1%. Така ситуація пояснюється тим, що при купівлі товарів та послуг туристи сплачуватимуть більше непрямого податку, який таким чином збільшує обсяг надходжень від туристичної сфери. Схожа ситуація відбувається і з єдиним соціальним внеском: при збільшенні ставки на 1% до країни надходить на 869 млн. дол. США більше надходжень від туризму за рахунок створення нових робочих місць, за якими роботодавці зобов'язані сплачувати ЄСВ.

За результатами проведеного емпіричного дослідження можна зробити висновок про те, що на надходження від туризму мають вплив багато соціально-економічних факторів. Зокрема, на вибір країни для туризму впливають такі фактори як ріст інфляції та ВВП. Також доведено, що такі податки як: податки з доходу, прибутку та приросту капіталу (% від доходу), податок на доходи фізичних осіб (% від доходу), податок на додану вартість та єдиний соціальний внесок мають істотний вплив на сферу туризму в цілому. Дослідження показали, що ряд важливих параметрів впливають на надходження в країнах Європи, і можуть бути використані органами влади в своїй практичній діяльності.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ

3.1 Удосконалення оподаткування туристичної сфери в Україні

Узагальнюючи напрацювання попередніх розділів роботи, зазначимо, що туристичний збір є фіскальним платежем, законодавча регламентація податково-правового механізму якого набула масштабної трансформації наприкінці 2018 р. Натомість реалізовані зміни та доповнення до ст. 268 Податкового кодексу України не виправили ситуацію кардинальним чином, проблеми законодавчого регулювання туристичного збору залишаються і потребують невідкладного вирішення.

Основним напрямком змін стала ставка та база справляння податку. Аналізуючи закордонний досвід та досвід попередніх років можна визнати нововведення як негативні. Першою і важливою зміною стала зміна бази оподаткування: з вартості проживання вона була змінена до мінімальної заробітної плати. Така кардинальна трансформація, в першу чергу, вплинула на економ-туризм, оскільки всі туристи, незалежно від вартості проживання, мають сплачувати однаковий збір. На сьогодні туристичний збір становить до 0,5% від розміру мінімальної заробітної плати – для внутрішнього туризму та до 5% – для в'їзного туризму. Таким чином, у грошовому вимірі збір також зріс. При цьому для заможних готелів сума збору навпаки знизиться у відсотковому вираженні. Таке відхилення та диспропорція у ціноутворенні призведе до знищення або «переходу в тінь» саме економ-готелів.

Наступною зміною стало розмежування сплати збору для громадян-резидентів та іноземців, що також характеризує Україну є найкращим чином. Спираючись на аналіз закордонного досвіду справляння туристичного збору,

можемо сказати, що країни Європи встановлюють ставку залежно від вартості проживання, не розділяючи туристів на резидентів та іноземців. Фактично для іноземного туриста, який вирішив відвідати Україну, ціна може зрости на 50-80%. Разом з тим, внутрішні туристи, які виїжджають у відрядження, як і раніше, звільняються від сплати туристичного збору, а іноземці у відрядженні повинні платити, хоча до цього не платили.

Проаналізовані нововведення можуть призвести до деструктивних явищ у розвитку вітчизняної туристичної сфери. Виникає ризик скорочення робочих місць приблизно на 25%; активізація тіньового сектору і, як наслідок, – скорочення бази оподаткування; закриття дрібних закладів розміщення та падіння кількості робочих місць у готельному секторі. Крім того, вірогідним наслідком може статит погіршення міжнародного іміджу України внаслідок дискримінації іноземних туристів та осіб, що перебувають у відрядженні, а також зменшення потоку іноземних туристів до України [21].

Згідно з попереднім аналізом, основний дохід від туристів надходить від непрямого оподаткування. Тобто, коли турист витрачає гроші на сферу послуг та збільшує дохід таких податків як ПДВ та акцизний податок. Крім того, закордонний досвід свідчить, що для розвитку вітчизняної туристичної сфери необхідно зменшувати податкове навантаження на вартість розміщення. Систематизуючи результати аналізу, зазначимо, що для того, щоб вклад туристичної галузі у розвиток вітчизняної економіки наблизити до європейських показників, необхідно, щоб однією із стратегічних цілей як держави, так регіонів, стала туристична привабливість, яка б мала на меті підвищення ефективності використання туристичного потенціалу країни та формування повноцінної туристичної індустрії [27].

Таким чином, оподаткування є інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємств в сфері туризму. Слід зазначити, що туристична галузь не обмежується організаціями туризму – вона включає в

себе цілий комплекс обслуговуючих підприємств. Тому надання їм податкових пільг вплине і на туристичні організації [28].

Слід зазначити, що вагоме податкове навантаження згубно впливає на розвиток готельного бізнесу в Україні. Для покращення умов роботи ринку готельних послуг у вітчизняну практику доцільно імплементувати закордонний досвід, який спрямований на пониження податків, які мають сплачувати власники готелів та інших засобів розміщення. У Європі, на основі проведених досліджень, спостерігається тенденція до зниження податку на додану вартість для готельних господарств. Більшість країн Європи, у тому числі і досліджувані країни, використовують занижену ставку ПДВ для місць розміщення туристів та підприємств орієнтованих на задоволення туристичних потреб, тому однією з пропозицій є зниження ставки ПДВ в Україні в межах від 9% до 15%, базуючись на досвіді таких країн як Болгарія – 9%, Чеська Республіка – 15%, Німеччина – 7%, Греція – 13 %, Литва – 9% [29].

У таблиці 3.1 представлено систематизовані пропозиції щодо вдосконалення оподаткування туристичної сфери в Україні з урахуванням закордонного досвіду.

Таблиця 3.1 – Пропозиції щодо удосконалення системи оподаткування туристичної сфери в Україні

Сфера удосконалення	Пропозиція	Перелік країн, досвід яких використаний
Ставка ПДВ для туристично-орієнтованих підприємств	Знизити поступово ставку з 20% до 9 % (щороку зменшуючи на 1%)	Болгарія, Чеська Республіка, Німеччина, Греція
Платники туристичного збору	Прибрати розмежування на зовнішній та внутрішній туризм	Австрія, Франція, Італія
База справляння податку	Змінити базу справляння з мінімальної заробітної плати на відсоток від вартості проживання в готелі, що встановлюється у розрахунку на одну особу за ніч, в залежності від кількості зірок в готелі	Греція, Угорщина, Литва, Німеччина, Польща, Португалія

Продовження таблиці 3.1

Ставка справляння туристичного збору	Встановити від 3 до 6 % ставки від вартості номеру, на розсуд органів місцевого самоврядування	Німеччина, Нідерланди, Угорщина
Цільове направлення	Зібрані кошти від туристичного збору повинні йти в повній мірі на покращення туристичної інфраструктури та якості туризму в Україні. За результатами використання яких щорічно мають публікуватися детальні звіти.	Франція, Болгарія, Німеччина, Італія
Ставка податку на прибуток для туристичних підприємств	Знизити поступово ставку податку на прибуток з 18% до 10% для туристичних підприємств (щороку зменшуючи на 1%)	Польща, Хорватія

Запропоновані новації базуються на досвіді Європейських країн, що більш розвинуті в економічній та туристичній сфері. Пропозиції наведені вище дозволять залучати інвестиції до туристичного бізнесу України, вивести її на новий рівень, що, у свою чергу, допоможе зрости макроекономічним показникам. Зменшення податкового навантаження допоможе Україні вкладати гроші в розвиток туризму та покращувати якість туристичних місць. Така практика існує в усіх Європейських країнах і має застосовуватися, коли туристична сфера на низькому рівні і приносить недостатньо надходжень до бюджету. Також зниження цін сприятиме підвищенню конкурентоспроможності країни та зростанню внутрішнього та зовнішнього туризму.

Зниження ставки ПДВ та податку на прибуток для туристичних підприємств знизить податковий тягар з туристичного бізнесу і дозволить тим самим знизити ціни для подорожуючих. Також така політика направлена на заохочування інвесторів вкладати кошти саме в український туризм, що було реалізовано у країнах-сусідах, таких як: Болгарія, Чеська Республіка, Німеччина, Греція, Польща, Хорватія.

Основні запропоновані зміни стосуються туристичного збору та системи його сплати. На нашу думку ставка та база справляння повинна бути змінена і наближена до системи країн Європи. Туристичний збір повинен

справлятися від вартості проживання, а не від мінімальної заробітної плати. Також ставка не повинна варіюватися для громадян України та іноземців, оскільки це є дискримінаційною політикою.

Не менш важливим є цільове направлення зібраних коштів. Надходження від туристичного збору повинні йти на покращення якості туризму в країні, така політика використовується в таких країнах як Франція, Болгарія, Італія та Німеччина, що ще раз доводить її ефективність.

3.2 Удосконалення загальної ефективності функціонування туристичної сфери

Оподаткування туристичної сфери є досить важливим для отримання надходжень до бюджету країни, але не менш важливим є якість туризму в Україні та її популярність і доступність серед іноземців. Збільшення популярності України у сфері туризму є необхідним, так як це одна із стратегічних цілей країни.

Одним із напрямків вдосконалення є покращення інформаційного поля. Бюджетування маркетингу та реклами України в соціальних мережах та на світових телеканалах буде сприяти поширенню зацікавленості в нашій державі. Організація прес-турів та інфотурів для представників медіа та туристичного бізнесу інших країн. Наприклад, за інформацією голови департаменту досліджень та планування Національної адміністрації туризму Грузії Георгі Брегадзе, Грузія за минулий рік організувала близько 160 прес-турів [31], тоді як Україна – жодного.

Для популяризації України в світі необхідним буде проведення масових культурних, ділових, спортивних та туристичних заходів міжнародного й міжрегіонального рівня. Іноземці відвідують країну своїми

силами і сплачують ще більше податків та зборів під час подорожі самостійно.

Транспортне сполучення та його якість є ще одним напрямком вдосконалення. Для туристів важливо щоб подорож була швидкою та комфортною, тож необхідно інвестувати в покращення якості доріг та логістично-транспортне сполучення між містами та між країнами, включаючи і авіасполучення.

Якість туристичного сервісу та контроль стандартів якості в готелях, закладах харчування та інших туристичних підприємств потребує підвищення. В Україні відсутні сучасні програми навчання кадрів для туристичної сфери, що знижує її привабливість серед туристів.

Поширеними інструментами стимулювання розвитку туризму в світі є: надання прямої фінансової підтримки, кредитування на пільгових умовах, надання в оренду земельних ділянок під будівництво готельних комплексів на довготривалій термін за символічну плату, податкові стимули [11].

Також необхідними завданнями щодо розвитку туризму є :

- збереження та раціональне використання цінних рекреаційних ландшафтів, курортних факторів, автентичних екосистем, збереження культурно-історичних пам'яток та ін. [27];
- становлення туристичної сфери як високоприбуткової галузі економіки України, заохочувати національні та зарубіжні інвестиції у розвиток індустрії туризму, створювання нових робочих місць;
- врегулювання доступності туризму та екскурсій для дітей, молоді, людей похилого віку, інвалідів і малозабезпечених громадян шляхом запровадження знижок для цих категорій осіб;
- освоєння нових рекреаційно-курортних зон і територій, які мають туристичний потенціал, та розробляти нові екскурсійні маршрути з урахуванням історико-культурних цінностей регіону.

Отже, поставлені завдання можливо вирішити тільки з допомогою загальнодержавної політики, спрямованої на розвиток туризму як одного зі складників національної економіки. Необхідно впроваджувати комплекс заходів, який буде спрямований на розвиток туристичного бізнесу і вихід України на міжнародний ринок туристичних послуг, він безпосередньо буде включати такі елементи, як створення цільових фондів, надання субсидій, виконання програм щодо розвитку туризму тощо.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних напрацювань вітчизняних та закордонних науковців засвідчили, що оподаткування відіграє важливу роль у розвитку туристичної сфери країни та приносить високі доходи до бюджету. Аналіз вітчизняного та світового досвіду дозволив виокремити як позитивні так і негативні риси оподаткування підприємств туристичної сфери в Україні та світі.

Зокрема, у країнах-членах Європейського Союзу туризм сьогодні забезпечує близько 10% валового внутрішнього продукту, при цьому туристична галузь у структурі ВВП України за різними оцінками складає від 1% до 5%. Таким чином, було визначено, що система сплати туристичного збору в Україні відрізняється від країн Європи, але зі зміною ставок сплати у 2019 р. надходження до державного бюджету збільшились вдвічі. Негативний аспект нововведень криється у системі сплати збору, оскільки його ставка однакова для всіх видів готелів та місць ночівлі, що є дискримінаційним для економ-туризму, котрий є одним з найбільш популярних в Україні.

Так, на основі проведеного аналізу літератури було виявлено наступне: туристи та туристична сфера в цілому є надмірно оподаткованою, оскільки окрім цільових податків, вони сплачують податок на додану вартість, податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб, а пільги та субсидії не передбачені в Україні. Також при аналізі було виявлено, що занижені ставки ПДВ та ПДФО позитивно впливали на туристичну сферу та на надходження від неї. Тому при проведенні дослідження були обрані податкові фактори (ПДВ, ПДФО, ЄСВ, ПП) та базові (ВВП, інфляція), оскільки саме ці фактори фігурували в дослідженнях зарубіжних науковців і мали значний вплив на туристичний бізнес.

З метою формалізації релевантних факторів впливу на розвиток туристичної сфери було проведено кореляційно-регресійний аналіз, що передбачав виявлення впливу на чисті надходження від міжнародного туризму (різниця між міжнародними туристичними надходженнями та витратами) 7 факторів (податки з доходу, прибутку та приросту капіталу (% від доходу); інфляція, ВВП на душу населення (поточний долар США; податок на доходи фізичних осіб (% від доходу); податок на додану вартість (% від доходу); податок на прибуток (% від доходу); єдиний соціальний внесок (% від доходу). Інформаційну базу дослідження склали статистичні дані, сформовані за 2008-2019 рр. для таких країн як Болгарія, Австрія, Німеччина, Угорщина, Латвія, Чеська Республіка, Греція та Україна. Проведений аналіз засвідчив існування зв'язку між надходженнями від туризму та сплати податку на дохід, податку на додану вартість та єдиного соціального внеску. Таким чином, виявлені закономірності мають бути проаналізовані та впроваджені органами виконавчої влади в податкову та економічну систему України.

На основі дослідження було запропоновано низку удосконалень для покращення якості та ефективності туристичної сфери в Україні. Найнеобхіднішим завданням є покращення системи оподаткування туристичного бізнесу. Запропоновано змінити базу сплавлення туристичного збору з мінімальної заробітної плати на вартість проживання в місці ночівлі. Також змінити ставку сплати податку на 3-6%, відповідно на рішення міської ради, та прибрати розмежування ставки для внутрішніх та зовнішніх туристів. Не менш важливим є запровадження низки податкових пільг для розвитку туризму в країні та цільове направлення отриманих коштів на туристичну галузь.

Необхідним обов'язком держави є маркетинг та рекламна стратегія, щодо поширення туристичної інформації про Україну серед світових медіа. Покращення якості сполучення між містами та країнами, сервісу обслуговування туристичної сфери, і освоєння та збереження нових

рекреаційно-курортних зон і територій дозволить залучити більше як внутрішніх, так і зовнішніх туристів.

Таким чином, оподаткування бізнесу відіграє не менш важливу роль, у розвитку сфери туризму, оскільки значною мірою визначає мотиви споживачів туристичних послуг, а також впливає на бізнес-інтереси суб'єктів туристичного бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. WTTC. Intilligent taxation white paper. URL: <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/policy-research/2018/intelligent-taxation-white-paper.pdf>
2. Gago. A., Labandeira. X., Picos. F., & Rodríguez. M. (2006). Taxing Tourism in Spain: Results and Recommendations. URL: https://www.researchgate.net/publication/228278699_Taxing_Tourism_in_Spain_Results_and_Recommendations
3. McAleer. M., Shareef. R., & Da Veiga. B. (2005). Risk management of daily tourist tax revenues for the Maldives. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=855924
4. Rakhmonov Shukhrat Shavkatovich. The role of tourism industry in the world economy. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/the-role-of-tourism-industry-in-the-world-economy>
5. UNWTO. Travel & tourism - a force for good in the world. URL: <https://www.icao.int/Meetings/iwaf2018/Documents/Travel%20and%20Tourism.pdf>
6. ANNEX 2. Tourism as an economic development tool. URL: <http://www.oas.org/dsd/publications/unit/oea78e/ch10.htm>
7. World Travel & Tourism Council—Regional Data. URL: <https://www.wttc.org/> (accessed on 5 December 2019)
8. Dolnicar, S.; Lazarevski, K.; Yanamandram, V. Quality of life and tourism: A conceptual framework and novel segmentation base. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0148296311003195>
9. World Economic Forum. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2019. URL: <http://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2019> (accessed on 20 December 2019).

10. Томнюк Т. Л. Шляхи максимізації доходів держави від провадження туристичної діяльності. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2015_1_19
11. Папп В.В., Бошота Н.В. Фіскальна роль податкових надходжень туристичних підприємств країни. URL: <https://doi.org/10.24144/2409-6857>
12. Снігир А.В. Особливості стратегічного менеджменту туристичного підприємства / А.В. Снігир // Вісник Хмельницького національного університету. - 2015. - № 4. - Т. 2. - С.66-69
13. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
14. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran6524>
15. Gooroochurn. N.. & Sinclair. T. (2003). The Welfare Effects of Tourism Taxation. URL: https://www.researchgate.net/publication/251507050_The_Welfare_Effects_of_Tourism_Taxation
16. Haiyan Song, Neelu Seetaram, Shun Ye. The effect of tourism taxation on tourists' budget allocation. URL: https://www.researchgate.net/publication/329773545_The_effect_of_tourism_taxation_on_tourists'_budget_allocation
17. Study of Taxes levied on Tourism Sector. URL: <http://tourism.gov.in/sites/default/files/Other/Fi%20nal%20Report-MOT-IMRB-Taxes%20on%20Tourism%20Sector-C6.pdf>
18. The Impact of Taxes on the Competitiveness of European Tourism. URL: <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/130660/The%20Impact%20of%20Taxes%20on%20the%20Competitiveness%20of%20European%20tourism.pdf>;
19. David Simpson. How do tourism taxes affect demand? URL: <https://www.cabi.org/leisuretourism/news/17826>;

20. Л.В. Соколова, Г.М. Верясова, О.Є. Соколов. Використання методів кластерного аналізу у практичній діяльності підприємств. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13865/1/37_240-246_Vis_720_Menegment.pdf
21. Анна Романова. Туристам в Україні не рады. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2019/01/21/644474/>
22. Travel & Tourism Competitiveness Index Report. URL: <https://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2019/rankings/>
23. Європейський інформаційно-дослідницький центр. Аналіз європейського досвіду використання туристичного збору. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28889.pdf?fbclid=IwAR235Lgwqdpcl0J0i6xHVFJh0hIrd6holcJ7yON5-IkqqucIzsd2XP2eQco>
24. Ferrer-Rosell, Coenders, Mateu-Figueras, & Pawlowsky-Glahn . Understanding low-cost airline users' expenditure patterns and volume. URL: https://www.researchgate.net/publication/308983032_Understanding_low-cost_airline_users'_expenditure_patterns_and_volume
25. WorldDataBank URL: <https://databank.worldbank.org/>
26. Official site of the State Statistics Committee of Ukraine. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>
27. Шот А.П. Аналіз впливу діяльності туристичного бізнесу на доходи місцевих бюджетів. URL: [researchgate.net/publication/327413358_ANALIZ_VPLIVU_DIALNOSTI_TURISTICNOGO_BIZNESU_NA_DOHODI_MISCEVIH_BUDZETIV;](https://www.researchgate.net/publication/327413358_ANALIZ_VPLIVU_DIALNOSTI_TURISTICNOGO_BIZNESU_NA_DOHODI_MISCEVIH_BUDZETIV)
28. Папп В.В., Бошота Н.В. Особливості системи оподаткування туристичних підприємств в Україні. URL: <https://msu.edu.ua/educationandscience/wp-content/uploads/2019/01/63-67.pdf>
29. HOTREC National Associations, EU Commission. URL: vatlive.com;

30. The Impact of Taxes on the Competitiveness of European Tourism. PricewaterhouseCoopers LLP URL: <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/130660/The%20Impact%20of%20Taxes%20on%20the%20Competitiveness%20of%20European%20tourism.pdf>
31. Сінгуцький О.В. Державна політика розвитку туризму: зарубіжний досвід. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/4/11.pdf>
32. Forsyth, Dwyer, Spur, & Pham (2014). The impacts of Australia's departure tax: Tourism versus the economy? URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0261517713001179>
33. Seetaram, N., Song, H., & Page, S. J. (2014). Air passenger duty and outbound tourism demand from the United Kingdom. URL: https://www.researchgate.net/publication/273771807_Air_Passenger_Duty_and_UK_Outbound_Tourism
34. Rinaldi, A. (2014). Externalities and tourist tax: Evidence from Italy. URL: https://www.researchgate.net/publication/316475495_EXTERNALITIES_AND_TOURIST_TAX_Evidence_from_Italy
35. Chung, J. Y., Kyle, G. T., Petrick, J. F., & Absher, J. D. (2011). Fairness of prices, user fee policy and willingness to pay among visitors to a national forest. URL: <https://www.fs.usda.gov/treearch/pubs/37887>
36. Tavares, K. (2011). Trends in taxation on tourism services & products. URL: <http://atrium.lib.uoguelph.ca/xmlui/handle/10214/2578>
37. Litvin, S. W., Crotts, J. C., Blackwell, C., & Styles, A. K. (2006). Expenditures of accommodations tax revenue: A South Carolina study. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0047287506291597>
38. Cetin, G., Alrawadieh, Z., Dincer, M. Z., Dincer, F. I., & Ioannides, D. (2017). Willingness to pay for tourist tax in destinations: Empirical evidence from Istanbul. URL: <https://www.mdpi.com/2227-7099/5/2/21>
39. Luhova D. A. Analysis of tourism sphere taxation in Ukraine and European countries. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах

трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науковопрактичної конференції (16 – 17 квітня 2020 р.). Частина 1. – Дніпро: НМетАУ, 2020. – 489 с

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1 – Дані для проведення регресійного аналізу [25]

country	id	year	tour	Taxi nc	Infl at	GDP	exchra te	numbarri val	taxra te	vat	corpt ax	socialt ax
Bulgaria	1	2008	2250.00	15.81	8.13	7261.75	1.34	5780000.00	10.00	20.00	10.00	26.80
Bulgaria	1	2009	2318.00	15.87	4.05	6969.56	1.41	5739000.00	10.00	20.00	10.00	18.70
Bulgaria	1	2010	2832.00	15.56	1.11	6843.27	1.48	6047000.00	10.00	20.00	10.00	18.10
Bulgaria	1	2011	3234.00	15.35	5.98	7813.81	1.41	6328000.00	10.00	20.00	10.00	17.00
Bulgaria	1	2012	2879.00	14.52	1.56	7378.02	1.52	6541000.00	10.00	20.00	10.00	17.90
Bulgaria	1	2013	3068.00	14.99	0.70	7646.84	1.47	6898000.00	10.00	20.00	10.00	18.10
Bulgaria	1	2014	3059.00	15.72	0.46	7864.76	1.47	7311000.00	10.00	20.00	10.00	18.10
Bulgaria	1	2015	2237.00	15.36	2.21	6993.78	1.76	7099000.00	10.00	20.00	10.00	18.10
Bulgaria	1	2016	2528.00	15.93	2.25	7469.46	1.77	8252000.00	10.00	20.00	10.00	18.10
Bulgaria	1	2017	2631.00	16.94	3.40	8228.01	1.74	8883000.00	10.00	20.00	10.00	19.06
Bulgaria	1	2018	2756.53	15.98	0.56	7892.59	1.79	8690600.00	10.00	20.00	10.00	19.06
Bulgaria	1	2019	2766.16	16.05	0.15	7973.62	1.84	9018381.82	10.00	20.00	10.00	19.06
Austria	2	2008	10198.00	29.03	1.96	51708.77		21935000.00	50.00	20.00	25.00	21.48
Austria	2	2009	8337.00	26.01	1.89	47963.18		21355000.00	50.00	20.00	25.00	21.63
Austria	2	2010	8636.00	26.44	0.87	46858.04		22004000.00	50.00	20.00	25.00	21.63
Austria	2	2011	9227.00	26.66	1.83	51374.96		23012000.00	50.00	20.00	25.00	21.63
Austria	2	2012	8946.00	26.99	2.05	48567.70		24151000.00	50.00	20.00	25.00	21.63
Austria	2	2013	9966.00	27.36	1.62	50716.71		24813000.00	50.00	20.00	25.00	21.63
Austria	2	2014	9816.00	27.92	2.18	51717.50		25291000.00	50.00	20.00	25.00	21.63

Продовження таблиці А.1

Austria	2	2015	9081.00	28.73	2.30	44178.05	26728000.00	50.00	20.00	25.00	21.73
Austria	2	2016	9339.00	26.45	1.67	45237.81	28121000.00	55.00	20.00	25.00	21.48
Austria	2	2017	9530.00	27.04	1.13	47431.63	29460000.00	55.00	20.00	25.00	21.48
Austria	2	2018	9508.07	27.29	1.71	46315.59	29560533.33	55.00	20.00	25.00	21.48
Austria	2	2019	9544.52	27.30	1.70	45904.71	30446630.30	55.00	20.00	25.00	21.48
Germany	3	2008	52250.00	17.12	0.91	45427.15	24884000.00	45.00	19.00	29.50	19.50
Germany	3	2009	45367.00	15.50	1.85	41485.90	24220000.00	45.00	19.00	29.40	19.60
Germany	3	2010	41756.00	15.02	0.65	41531.93	26875000.00	45.00	19.00	29.40	19.30
Germany	3	2011	46408.00	15.47	1.07	46644.78	28374000.00	45.00	19.00	29.40	19.70
Germany	3	2012	44588.00	16.17	1.50	43858.36	30411000.00	45.00	19.00	29.50	19.60
Germany	3	2013	47191.00	16.53	1.97	46285.76	31545000.00	45.00	19.00	29.60	19.28
Germany	3	2014	43001.00	16.56	1.86	47959.99	32999000.00	45.00	19.00	29.60	19.28
Germany	3	2015	34656.00	16.91	1.74	41139.54	34970000.00	45.00	19.00	29.70	19.33
Germany	3	2016	35220.00	17.43	1.18	42098.92	35555000.00	45.00	19.00	29.70	19.33
Germany	3	2017	41424.00	17.82	1.05	44240.04	37452000.00	45.00	19.00	29.80	19.43
Germany	3	2018	36133.40	17.55	1.54	44001.18	38993200.00	45.00	19.00	29.80	19.38
Germany	3	2019	34851.09	17.75	1.57	43989.17	40495872.73	45.00	19.00	29.80	19.44

Продовження таблиці А.1

Hungary	4	2008	3676.00	24.76	4.79	15753.47	2.11	3516000.00	36.00	20.00	20.00	29.00
Hungary	4	2009	3762.00	22.90	4.19	13046.48	202.34	3228000.00	36.00	25.00	20.00	29.50
Hungary	4	2010	3698.00	19.06	2.38	13113.53	207.94	3462000.00	32.00	25.00	19.00	28.50
Hungary	4	2011	4191.00	15.50	2.18	14150.97	201.06	3822000.00	16.00	25.00	19.00	28.50
Hungary	4	2012	3692.00	15.74	3.20	12918.25	225.10	4164000.00	16.00	27.00	19.00	28.50
Hungary	4	2013	4145.00	15.15	2.98	13687.25	223.70	4388000.00	16.00	27.00	19.00	28.50
Hungary	4	2014	4771.00	15.56	3.59	14246.11	232.60	4618000.00	16.00	27.00	19.00	28.50
Hungary	4	2015	4473.00	15.59	2.46	12651.57	279.33	4929000.00	16.00	27.00	19.00	28.50
Hungary	4	2016	4741.00	17.28	0.97	12992.38	281.52	5302000.00	15.00	27.00	19.00	28.50
Hungary	4	2017	5478.00	17.37	3.70	14457.61	274.43	5650000.00	15.00	27.00	9.00	23.50
Hungary	4	2018	5234.00	13.77	2.11	13258.53	294.19	5763600.00	7.53	27.00	9.00	23.50
Hungary	4	2019	5410.60	13.03	1.94	13177.94	305.86	6028272.73	5.01	27.00	9.00	23.50
Lithuania	5	2008	-282.00	27.29	9.70	14961.57	2.36	1611000.00	24.00	18.00	15.00	30.90
Lithuania	5	2009	-147.00	17.19	-3.30	11837.39	2.48	1341000.00	15.00	19.00	20.00	31.00
Lithuania	5	2010	109.00	13.59	2.27	11953.94	2.61	1507000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2011	462.00	13.43	5.38	14338.64	2.48	1775000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2012	392.00	15.09	2.78	14333.95	2.69	1900000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2013	305.00	15.61	1.35	15705.16	2.60	2012000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2014	325.00	15.27	0.92	16534.48	2.60	2063000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2015	179.00	16.20	0.09	14249.11	2.69	2071000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2016	187.00	17.01	1.61	14999.48	2.73	2296000.00	15.00	21.00	15.00	30.98
Lithuania	5	2017	275.00	16.60	4.25	16840.94	2.77	2523000.00	15.00	21.00	15.00	30.98

Продовження таблиці А.1

Lithuani a	5	201 8	420.60	14.11	1.16	16524. 92	2.8 1	2532866.67	15. 00	21.0 0	15.0 0	30. 98
Lithuani a	5	201 9	464.25	13.64	0.91	16879. 37	2.8 4	2646133.33	15. 00	21.0 0	15.0 0	30. 98
Czech Republi c	6	200 8	4199.0 0	16.13	2.05	22698. 85	17. 07	6649000.00	15. 00	19.0 0	21.0 0	35. 00
Czech Republi c	6	200 9	3828.0 0	14.74	2.60	19741. 60	19. 06	6032000.00	15. 00	19.0 0	20.0 0	35. 00
Czech Republi c	6	201 0	3714.0 0	13.94	-1.43	19808. 07	19. 10	6334000.00	15. 00	20.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 1	4054.0 0	13.94	0.02	21717. 46	17. 70	6715000.00	15. 00	20.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 2	3618.0 0	13.77	1.46	19729. 87	19. 58	7647000.00	15. 00	20.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 3	3094.0 0	13.75	1.43	19916. 02	19. 57	7852000.00	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 4	2441.0 0	14.56	2.48	19744. 56	20. 76	8096000.00	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 5	1947.0 0	14.07	1.17	17715. 62	24. 60	8707000.00	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 6	2078.0 0	14.80	1.27	18463. 39	24. 44	9321000.00	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 7	2175.0 0	15.20	1.44	20379. 90	23. 38	10160000.0 0	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 8	1626.0 0	14.31	1.43	18457. 77	24. 89	10112466.6 7	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Czech Republi c	6	201 9	1355.3 1	14.27	1.46	18178. 90	25. 69	10541769.7 0	22. 00	21.0 0	19.0 0	34. 00
Greece	7	200 8	13640. 00	18.63	4.34	31997. 28		15939000.0 0	40. 00	19.0 0	25.0 0	28. 10
Greece	7	200 9	11907. 00	20.12	2.57	29710. 97		14915000.0 0	40. 00	19.0 0	25.0 0	28. 10
Greece	7	201 0	10457. 00	17.79	0.67	26917. 76		15007000.0 0	45. 00	23.0 0	24.0 0	28. 10

Продовження таблиці А.1

Greece	7	201	12449.			25916.		16427000.0	45.	23.0	20.0	28.
		1	00	17.08	0.80	29		0	00	0	0	10
Greece	7	201	11665.			22242.		15518000.0	45.	23.0	20.0	28.
		2	00	18.87	-0.37	68		0	00	0	0	10
Greece	7	201	13668.			21874.		17920000.0	42.	23.0	26.0	27.
		3	00	16.48	-2.35	82		0	00	0	0	46
Greece	7	201	15479.			21760.		22033000.0	42.	23.0	26.0	27.
		4	00	18.96	-1.83	98		0	00	0	0	46
Greece	7	201	13723.			18167.		23599000.0	42.	23.0	29.0	24.
		5	00	17.95	-0.35	77		0	00	0	0	56
Greece	7	201	13118.			18116.		24799000.0	45.	24.0	29.0	25.
		6	00	18.55	-0.24	46		0	00	0	0	06
Greece	7	201	15512.			18883.		27194000.0	45.	24.0	29.0	24.
		7	00	18.76	0.60	46		0	00	0	0	06
Greece	7	201	14920.			15033.		27090533.3	45.	24.0	29.0	24.
		8	07	18.13	-1.90	19		3	00	0	0	06
Greece	7	201	15239.			13483.		28500612.1	45.	24.0	29.0	24.
		9	75	18.09	-2.31	07		2	00	0	0	06
Ukraine	8	200	2137.0			3887.2	5.2	25449000.0	15.	20.0	25.0	49.
		8	0	13.66	28.58	4	7	0	00	0	0	70
Ukraine	8	200				2543.0	7.7	20798000.0	15.	20.0	25.0	49.
		9	598.00	10.05	13.02	0	9	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201				2965.1	7.9	21203000.0	15.	20.0	25.0	49.
		0	562.00	10.56	13.92	4	4	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201				3569.7	7.9	21415000.0	17.	20.0	25.0	49.
		1	577.00	12.81	14.20	6	7	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201				3855.4	7.9	23013000.0	17.	20.0	21.0	49.
		2	452.00	11.81	7.79	2	9	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201	-			4029.7	7.9	24671000.0	17.	20.0	19.0	49.
		3	369.00	11.62	4.34	2	9	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201	-			3104.6	11.	12712000.0	17.	20.0	18.0	49.
		4	3206.0	8.51	15.90	6	89	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201	-			2124.6	21.	12428000.0	20.	20.0	18.0	49.
		5	3746.0	11.15	38.88	6	84	0	00	0	0	70
Ukraine	8	201	-			2187.7	25.	13333000.0	18.	20.0	18.0	22.
		6	4583.0	15.17	17.10	3	55	0	00	0	0	00
Ukraine	8	201	-			2640.6	26.	14230000.0	18.	20.0	18.0	22.
		7	5544.0	14.50	22.08	8	60	0	00	0	0	00
Ukraine	8	201	-			2453.1	26.	11540133.3	18.	20.0	18.0	22.
		8	5949.0	13.09	20.80	6	34	3	00	0	0	00
Ukraine	8	201	-			2337.2	28.	10197393.9	18.	20.0	18.0	22.
		9	6792.1	13.30	21.38	2	75	4	00	0	0	00

Додаток Б

Система сплати туристичного збору у 2018-2019 роках.

Таблиця Б.1 – Порівняння системи сплати туристичного збору у 2018 та 2019 роках [14]

Туристичний збір	2018	2019
Платники туристичного збору	Платниками туристичного збору (далі – збір) є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які відвідують територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі)	Без змін
Не є платниками туристичного збору	Особи, які постійно проживають у селі, селищі або місті; особи, які прибули у відрядження (за наявності підтверджуючих таке відрядження документів); інваліди, діти-інваліди та особи, що супроводжують інвалідів І групи або дітей-інвалідів; ветерани війни; учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС; особи, які прибули за путівками на лікування; діти віком до 18 років; дитячі лікувально-профілактичні, фізкультурно-оздоровчі та санаторно-курортні заклади	Додали: фізособи – резиденти, які мають постійне місце проживання в Україні, що прибули у відрядження або тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі) та члени сім'ї фізичної особи першого та/або другого ступеня споріднення, які тимчасово розміщуються такою фізичною особою у місцях проживання (ночівлі), що належать їй на праві власності або на праві користування за договором найму.
Ставка збору	Ставка встановлюється у розмірі від 0,5% до 1% від вартості проживання за вирахуванням ПДВ.	До 0,5 % – для внутрішнього туризму від розміру мінімальної заробітної плати; До 5 % – для в'їзного туризму від розміру мінімальної заробітної плати.
База справляння	Вартість усього періоду проживання у місцях проживання.	Загальна кількість діб тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі).
Податкові агенти	Сплачують збір за своїм місцезнаходженням щоквартально, у визначений для квартального звітного (податкового) періоду до 30 числа (включно) кожного місяця (у лютому – до 28 (29) включно) на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад.	Додали : платники збору сплачують суму збору авансовим внеском перед тимчасовим розміщенням у місцях проживання (ночівлі) податковим агентам.

Продовження таблиці Б.1

Місяця проживання	Готелі, кемпінги, мотелі, гуртожитки для приїжджих, хостели, будинки відпочинку, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, пансіонати та інші заклади готельного типу, санаторно-курортні заклади; житловий будинок, прибудова до житлового будинку, квартира, котедж, кімната, садовий будинок, дачний будинок, будь-які інші об'єкти, що використовуються для тимчасового проживання (ночівлі).	Без змін
-------------------	---	----------

Додаток В

Фінансова звітність Державного комерційного підприємства «ГОТЕЛЬ СЛОВ'ЯНСЬКИЙ» за 2018-2019 роки.

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число) **2020 | 01 | 01**

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"** за СДРІОУ **33460902**

Територія **ЧЕРНІГІВСЬКА** за КОАГУУ **7410500000**

Організаційно-правова форма господарювання **Державне підприємство** за КОАГУУ **140**

Вид економічної діяльності **Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування** за КВЕД **55.10**

Середня кількість працівників **21**

Адреса, телефон **вулиця Монастирська, буд. 2-А, м. НОВОГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ, НОВОГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛ., 16000** **31551**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)

Складено (робити позначку "V" у відповідній клітині):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку V
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

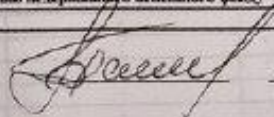
Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код радика	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	85	37
первісна вартість	1001	495	495
накопичена амортизація	1002	410	458
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основи засобів	1010	62 868	57 552
первісна вартість	1011	108 315	108 315
знош	1012	45 447	50 763
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знош інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1090	-	-
Залишок комісії у центральзованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1093	-	-
Усього за розділом I	1095	62 953	57 589
II. Оборотні активи			
Зпаси	1100	177	98
Виробничі запаси	1101	21	64
Незавершене виробництво	1102	-	-
Голова продукція	1103	-	-
Товари	1104	154	34
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторські переписування	1115	-	-
Безкоштовні одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	27	29
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатних доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4	1
Готівка	1166	4	1
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина переписаних у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних витрат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	208	128
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	63 161	57 717

Позитив	Код рахунок	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарок промисль (залежний) капітал	1400	108 927	108 927
Внески до незарегістрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довіреність	1403	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Ім'яниний дохід	1411	-	-
Інвестиційні курсові різниці	1432	-	-
Резервний капітал	1435	-	-
Нерозподілений прибуток (неспокрита збиток)	1420	(46 429)	(52 133)
Інвестиційний капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	62 498	56 794
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Ці цільові фінансування	1525	-	-
Бюджетна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призначені фонди	1540	-	-
Резерв на виплату дисконту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Накази видати	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	207	332
розрахунками з бюджетом	1620	360	408
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страховиками	1625	-	22
розрахунками з оплати праці	1630	46	161
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із суб'єктів розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страхового діяльності	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені компенсаційні доходи від перестраховувачів	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1680	50	-
Усього за розділом III	1700	663	923
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1800	-	-
V. Чиста вартість акцій недержавного пенсійного фонду	1900	-	-
Баланс	1900	63 161	57 717

Керівник

Багинюк Лариса Миколаївна

Головний бухгалтер

Виставляється в порядку, установленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		2020	01	01
ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"		33460802		
(найменування) Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2019 Р				Форма N2 Код за ДКУД 1801003
І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 543	2 005	
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-	
премії підписані, ввізова сума	2011	-	-	
премії, передані у перестраховання	2012	-	-	
зміна резерву незароблених премій, ввізова сума	2013	-	-	
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7 245)	(6 405)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-	
Валовий:				
прибуток	2090	-	-	
збиток	2095	(4 702)	(4 400)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-	
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-	
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-	
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-	
Інші операційні доходи	2120	350	173	
у тому числі:	2121	-	-	
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю				
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(331)	(288)	
Витрати на збут	2150	(1 258)	(1 111)	
Інші операційні витрати	2180	(6)	(75)	
у тому числі:	2181	-	-	
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю				
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	-	-	
збиток	2195	(5 947)	(5 701)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	-	-	
Інші доходи	2240	243	326	
у тому числі:	2241	243	326	
дохід від благодійної допомоги				
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)	
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(5 704)	(5 375)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(5 704)	(5 375)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(5 704)	(5 375)

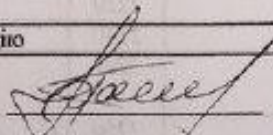
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 873	1 272
Витрати на оплату праці	2505	1 023	740
Відрахування на соціальні заходи	2510	258	204
Амортизація	2515	5 364	5 364
Інші операційні витрати	2520	322	299
Разом	2550	8 840	7 879

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Бізнес-Лариса Миколаївна

Головний бухгалтер

Підприємство ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІОУ

КОДИ		
2020	01	01
33460802		

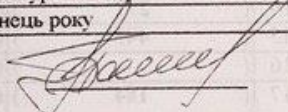
Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2019** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	3 104	2 425
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	350	173
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	350	173
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(2 257)	(1 599)
Праці	3105	(711)	(723)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(237)	(334)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(445)	(282)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(184)	(128)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(261)	(154)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(-)	(29)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-196	-369
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	93	60
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	243	326
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	143	20
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	193	366
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-3	-3
Залишок коштів на початок року	3405	4	7
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	1	4

Керівник

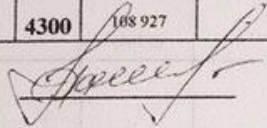

Багнюк Лариса Миколаївна

Головний бухгалтер

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(5 704)	-	-	(5 704)
Залишок на кінець року	4300	108 927	-	-	-	(52 133)	-	-	56 794

Керівник

Багнюк Лариса Миколаївна

Головний бухгалтер

Додаток 1
до Річного звіту про фінансові результати (свідоцтво)
бухгалтерського обліку: "Звіт про активи за фінансові звітність"

Підприємство	ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"	Дата (рік, місяць, число)	2018	01	01
Територія	ЧЕРНІВЦЬЩИНА	за ЄДРПОУ	33405002		
Організаційно-правова форма господарювання	Державне підприємство	за КОАТУУ	741050000		
Вид економічної діяльності	Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення	за КОДМД	140		
Середня кількість працівників	20	за КВЕД	5310		
Адреса, телефон	вулиця Монастирська, буд. 2-А, м. НОВОГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ, НОВОГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРНІВЦЬКА ОБЛ., 16000	31551			

Односторонній звіт про фінансові результати (звіт про результати IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), тримісячний звіт про фінансові результати в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):
за порівнянням (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №3 Бод за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рідня	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Некваліфіковані активи	1000	123	85
первісна вартість	1001	495	295
накопичена амортизація	1002	362	410
Незавершена капітальна інвестиція	1005	-	-
Сезонні засоби	1010	68 176	62 858
первісна вартість	1011	108 307	108 313
знос	1012	40 131	45 447
Інвестиційні нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові безкоштовні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових безкоштовних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових безкоштовних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	68 309	62 953
II. Оборотні активи			
Баланс	1100	308	177
Виробничі запаси	1101	14	23
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готові продукти	1103	-	-
Товари	1104	294	154
Позички біологічні активи	1110	-	-
Державні перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	16	27
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7	4
Готівка	1166	7	4
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестраховки у отриманих резервах у тому числі в резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резерви збитків або резерви нижельних вкладів	1182	-	-

резерви незаробленіх премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	309	108
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	68 658	63 161

Позначка	Код радіо	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	168 927	168 927
Витрати до незаробленого статутного капіталу	1401	-	-
Капітальні доходи	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (висотрийт збиток)	1420	(41 054)	(46 429)
Невласничий капітал	1425	-	-
Виділений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	67 873	62 498
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки зобов'язання	1500	-	-
Повільні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Вигодна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв валютних валют	1533	-	-
резерв незаробленіх премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призначений фонд	1545	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1595	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі асигновані	1605	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за:	1610	-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1615	205	277
товари, роботи, послуги	1620	313	160
розрахунками з бюджетом	1621	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1625	85	-
розрахунками зі страхування	1630	166	46
розрахунками з оплати праці	1635	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1640	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1645	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність із внутрішніх розрахунків	1650	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страховою діяльністю	1660	-	-
Поточні забезпечення	1665	-	-
Доходи майбутніх періодів	1670	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1690	16	56
Інші поточні зобов'язання	1695	785	663
Усього за розділом III	1790	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1800	-	-
V. Чиста партія активів незаробленого фонду	1900	-	-
Баланс	1900	68 658	63 161

Керівник

Головний бухгалтер

Богдан Дарина Мисосвітська

Відповідно в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"**

(повністю)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
33460802		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1501003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рянка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 005	1 966
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 405)	(6 508)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(4 400)	(4 542)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	173	-
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(288)	(307)
Витрати на збут	2150	(1 111)	(1 165)
Інші операційні витрати	2180	(75)	(14)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(5 701)	(6 028)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	326	335
у тому числі:	2241	326	335
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2293	(5 375)	(5 693)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2353	(5 375)	(5 693)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(5 375)	(5 693)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 272	1 292
Витрати на оплату праці	2505	740	848
Відрахування на соціальні заходи	2510	204	212
Амортизація	2515	5 364	5 374
Інші операційні витрати	2520	299	268
Разом	2550	7 879	7 994

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

[Handwritten signature]

Батюк Лариса Михайлівна

Підприємство: ДЕРЖАВНЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТОТЕЛЬ "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
33460802		

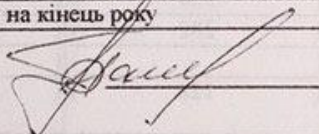
Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2018** р.

Форма №3 Код за ДКУД: **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 425	2 352
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	173	30
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	173	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	11
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 599)	(1 509)
Праці	3105	(723)	(833)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(334)	(143)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(282)	(221)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(128)	(139)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(154)	(82)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(29)	(10)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-369	-323
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

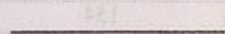
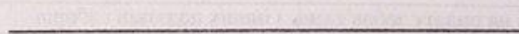
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	60	55
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	326	335
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	20	70
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	366	320
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-3	-3
Залишок коштів на початок року	3405	7	10
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	4	7

Керівник

Багшок Лариса Миколаївна

Головний бухгалтер

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(5 375)	-	-	(5 375)
Залишок на кінець року	4300	108 927	-	-	-	(46 429)	-	-	62 498

Керівник

Головний бухгалтер

Багнюк Лариса Миколаївна

Додаток Г

Положення про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород-Сіверської міської ради за 2019 рік.

20.02.2019р
О. Край

КОPIЯ

УКРАЇНА

**НОВГОРОД – СІВЕРСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
(сорок третя сесія VII скликання)

РІШЕННЯ

07 лютого 2019 року № 801

Про затвердження Положення про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород – Сіверської міської ради

Відповідно до статті 268 Податкового кодексу України зі змінами, внесеними Законом України від 23 листопада 2018 року № 2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів», ст. 143 Конституції України, керуючись ст.ст. 25, 26, 59 та 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада **ВИРІШИЛА** :

1. Затвердити Положення про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород – Сіверської міської ради (додається).
2. Положення «Про встановлення туристичного збору», затверджене рішенням 5-ої сесії міської ради VI скликання від 12 січня 2011 року «Про встановлення туристичного збору» вважати таким, що втратило чинність з 01 січня 2019 року.
3. Рішення набирає чинності з 01 січня 2019 року.
4. Оприлюднити рішення на веб-сайті Новгород-Сіверської міської ради.
5. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань планування, бюджету та комунальної власності.

Міський голова О. Бондаренко

Згідно з оригіналом

75

КОПІЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення сорок третьої сесії
міської ради VII скликання

07 лютого 2019 року № 801

Положення про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород-Сіверської міської ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про справляння туристичного збору на території населених пунктів Новгород – Сіверської міської ради (далі у тексті – Положення) визначає правові засади його справляння у відповідності до Податкового кодексу України.

1.2. Туристичний збір - це місцевий збір, кошти від якого зараховуються до місцевого бюджету. Туристичний збір встановлюється на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ст. 268 Податкового кодексу України (із змінами та доповненнями).

1.3. Внутрішній туризм – переміщення в межах України громадян України та осіб, які постійно проживають на території України, в пізнавальних, професійно – ділових чи інших цілях.

1.4. В'їзний туризм – прибуття на територію України або переміщення в межах території України осіб, які постійно не проживають на території України, в пізнавальних, професійно – ділових чи інших цілях.

1.5. Норми цього Положення є обов'язковими для дотримання фізичними та юридичними особами, які є платниками туристичного збору, та контролюючими органами

2. Платники збору

2.1. Платниками збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію населених пунктів Новгород – Сіверської міської ради, та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі):

а) готелі, кемпінги, мотелі, гуртожитки для приїжджих, хостели, будинки відпочинку, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, пансіонати та інші заклади готельного типу, санаторно-курортні заклади;

б) житловий будинок, прибудова до житлового будинку, квартира, котедж, кімната, садовий будинок, дачний будинок, будь-які інші об'єкти, що використовуються для тимчасового проживання (ночівлі).

2.2. Платниками збору не можуть бути :

а) особи, які постійно проживають, у тому числі на умовах договору найму у населених пунктах Новгород-Сіверської міської ради;

ЗГІДНО В ОРИГІНАЛО

б) фізичні особи – резиденти, які мають постійне місце проживання в Україні, що прибули у відрядження або тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом “б” пункту 2.1 розділу 2 цього Положення;

в) інваліди, діти-інваліди та особи, що супроводжують інвалідів I групи або дітей-інвалідів (не більше 1 супроводжувачого);

г) ветерани війни;

д) учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;

е) особи, які прибули за путівками (курсівками) на лікування, оздоровлення, реабілітацію до лікувально-профілактичних, фізкультурно-оздоровчих та санаторно-курортних закладів, що мають ліцензію на медичну практику та акредитацію центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

є) діти віком до 18 років;

ж) дитячі лікувально-профілактичні, фізкультурно-оздоровчі та санаторно-курортні заклади;

з) члени сім'ї фізичної особи першого та другого ступеня споріднення, які тимчасово розміщуються такою фізичною особою у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом “б” пункту 2.1. розділу 2 цього Положення, що належать їй на праві власності або на праві користування за договором найму.

3. Ставка збору

3. Ставка встановлюється за кожен добу тимчасового розміщення особи у місцях проживання (ночівлі), визначених пунктом 2.1. розділу 2 цього Положення, у розмірі 0,2 відсотка - для внутрішнього туризму та 1 відсоток - для в'їзного туризму від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня звітного (податкового) року, для однієї особи за одну добу тимчасового розміщення.

4. База справляння збору

4. Базою справляння збору є загальна кількість днів тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі), визначених пунктом 2.1. розділу 2 цього Положення.

5. Податкові агенти та місця проживання (ночівлі)

5.1. Справляння збору може здійснюватися такими податковими агентами:

а) юридичними особами, філіями, відділеннями, іншими відокремленими підрозділами юридичних осіб згідно з пунктом 7.2. розділу 7 цього Положення, фізичними особами, підприємцями, які надають послуги з тимчасового

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Секретар місцевої ради

КОПІЯ

розміщення осіб у місцях проживання (ночівлі), визначених пунктом 2.1. розділу 2 цього Положення;

б) квартирно – посередницькими організаціями, які направляють неорганізованих осіб з метою їх тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі), визначених підпунктом "б" пункту 2.1 розділу 2 цього Положення, що належать фізичним особам на праві власності або на праві користування за договором найму;

в) юридичними особами, які уповноважуються міською радою, справляти збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

Справляння збору у м. Новгород-Сіверський здійснюють (податкові агенти):

- ДКП «Готель "Слов'янський"», вул. Монастирська, 2-А;
- ФОП Гусак І.М. (Готель "Пасвірда"), вул. Губернська, 3;
- ФОП Озява Н.В., вул. Шевченка, 23;
- Регіональна філія «Південно-Західна залізниця» ПАТ «Українська залізниця» (Залізничний вокзал м. Новгород – Сіверський) вул. Вокзальна, 13-А;
- ПП «Н-С. ВІКТОРІЯ – «ШКОЛЯРИК», провулок Заводський, 7, корпус – А, кв. 15;
- КП "Чайка" вул. Монастирська, 2 .

6. Особливості справляння збору

6.1. Платники збору сплачують суму збору авансовим внеском перед тимчасовим розміщенням у місцях проживання (ночівлі) податковим агентам, які справляють збір за ставками, у місцях справляння збору та з дотриманням інших вимог, визначених рішенням міської ради.

За один і той самий період перебування платника збору на території однієї адміністративно-територіальної одиниці, на якій встановлено туристичний збір, повторне справляння збору, вже сплаченого таким платником збору, не допускається.

6.2. Особа здійснює тимчасове розміщення платника збору у місцях проживання (ночівлі), що належать такій особі на праві власності або на праві користування, виключно за наявності у платника збору документа, що підтверджує сплату ним туристичного збору відповідно до Податкового Кодексу України та рішення міської ради.

6.3. У разі дострокового залишення особою, яка сплатила туристичний збір, території населених пунктів Новгород – Сіверської міської ради, сума надмірно сплаченого збору підлягає поверненню такій особі у встановленому Податковим Кодексом порядку.

Порядок сплати збору

7.1. Податковий (звітний) період дорівнює календарному кварталу.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

КОПІЯ

7.2. Податкові агенти сплачують збір за своїм місцезнаходженням щоквартально, у визначений для квартального звітнього (податкового) періоду строк та відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал, або авансовими внесками до 30 числа (включно) кожного місяця (у лютому – до 28 (29) включно) на підставі рішення міської ради.

Податкові агенти, які сплачують збір авансовими внесками, відображають у податковій декларації за звітний (податковий) квартал суми нарахованих щомісячних авансових внесків. При цьому остаточна сума збору, обчислена відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал (з урахуванням фактично внесених авансових платежів), сплачується такими податковими агентами у строки, визначені для квартального звітнього (податкового) періоду.

7.3 Податковий агент, який має підрозділ без статусу юридичної особи, що надає послуги з тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі) не за місцем реєстрації такого податкового агента, зобов'язаний зареєструвати такий підрозділ як податкового агента туристичного збору у контролюючому органі за місцезнаходженням підрозділу.

8. Контроль та відповідальність за порушення податкового законодавства

8.1. Контроль за дотриманням вимог податкового законодавства України щодо справляння туристичного збору на території Новгород – Сіверської міської територіальної громади здійснюють відповідні контролюючі органи.

8.2. За порушення податкового та іншого законодавства України при обчисленні та сплаті туристичного збору податкові агенти несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

Секретар міської ради

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Секретар міської ради

Ю. Лакоза

Ю. Лакоза